

کدوم کتابو بخونم؟

نوشته‌ی مراد گل‌مرادی

دیجیتال‌کننده: نینا پویان

کدوم کتابو بخونم؟

نوشتنی مراد گل مرادی

کتاب اول: ...

کتاب دوم: ...

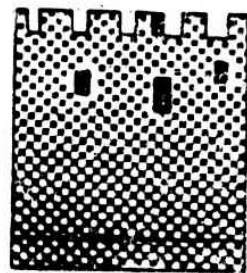
کتاب سوم: ...

کتاب چهارم: ...

کتاب پنجم: ...

کتاب ششم: ...

؟ چاه خج و بلت ۹۲۴۹

نشر مالویل

مراد گل مرادی
کدوم کتابو بخونم ؟
چاپ در چاپخانهی ...
زمان چاپ خردادماه ۱۳۵۸ در بهار آزادی
حق چاپ مختص نشر مالویل
تیراژ ده نسخه

تقدیم

این کار کوچک و این زحمت اندک، که اکنون بناحق نام کتاب بخود گرفته. اگر بتوان نام کار و یا کتاب بر آن نهاد.

از صمیم قلب تقدیم به آقای حسن دست برآورده .

بپاس آنکه برای من و برای بسیاری از آدم‌ها آموزگار بزرگی بود . آموزگاری که سبب شد، ناچیزترین و بی‌ارزش‌ترین موجود روی زمین هم (چون من) در باغ بزرگ سرسبز و پرطراوت اندیشه‌ها، چونان یک علف هرز بگردد، و معطرترین و جان‌بخش‌ترین، گل اندیشه، و آیات روح انسان والای زمین را بشناسد.

به پاس آنکه در کوره‌ی سوزان دست‌پخت یو.اس.آی ددمنش. بخاطر انسان و بخاطر شرف والای انسان، بخاطر حقانیت سوسیالیزم و دفاع از دژ شکست‌ناپذیر سوسیالیزم، همان شعله‌ی سرکش سوزانی را تحمل نمود و (نه) گفت، که به جان والاترین و گرامی‌ترین فرزندان خانواده‌ی بشریت، چون ژولیوس فوچیک بزرگ قهرمان چک - چون ژان لافیت بزرگ انسان و بزرگ رزمنده (گل) چون بزرگ خسرو روزبه پرومته‌ی ارتش ایران. چون همایون کتیرائی دل‌آور نام‌آور آرمان خلق. چون رزمندگان والای اسلام راستین، طالقانی‌ها - رجویها و یاران‌شان شعله کشیه.

آری. بپاس تحمل عظیم‌ترین شکنجه‌های قرون وسطائی. بپاس شکم دریده و گوش معیوب شده . بپاس آنکه پاداش آموزگاری او را - در نزد (دژخیم) بابدست‌گرفتن (کابل) پرداخت کردم. این ناچیزترین هدیه را به او، به آقای حسن دست برآورده تقدیم میکنم.

کوله بارش از پیروزی و غرور و سرافرازی و مبارزه در راه خلق ستم‌دیده‌ی ایران انباشته باد.

اگر بمن اعتماد داری. یا حداقل میتونی بمن اعتماد بکنی. من بتو میگم چه کتابی رو بخون.

مسلماً اگر آدم باهوشی باشی، سؤالهای زیادی را مطرح خواهی کرد. زیرا یکی از نشانه‌های وجود هوش و فراست در آدمی، همین نکته‌ی ساده است، که در هر شرائطی و بخاطر هر موضوعی پیوسته از خود سؤال کنی و جواب سؤال را بدست بیاوری. بعنوان مثال بپرس.

- چرا باید من، بتو که نمیدونم چه جونوری هستی اعتماد کنم؟
ومن جواب میدهم.

واما، چرا تو باید بمن اعتماد کنی. بعلت اینکه من ترا دوست دارم. من صاف و ساده و از صمیم قلب باتو حرف می‌زنم. من آرزو دارم دوستان و یاران زیادی داشته باشم.

بنابراین نه میل دارم بتو دروغ بگویم و نه میل دارم سرتو کلاه بذارم. بدین سبب با صدای بلند و در نهایت صداقت می‌گویم که ترا دوست دارم.

می‌پرسی آخر چرا مرا دوست داری؟

اول به این علت که ممکن است، تو يك گل كوچك باغ بزرگ زندگی باشی. بك گل كوچك كه درغم نام و نان نیست. قلبی به پاکی چشمه‌های کوهستان دارد. و چون قلب آدم پاك بود. بدجنسی و شرارت نداشت. آدمی است قابل دوست داشتن.

دوم اینکه تو میدونی و من هم میدونم. بچه‌ها رو همه‌ی آدم‌ها دوس

دارن. و این دوست داشتن هم بدون علت نیست. از آنجاکه بچه‌ها پاك و شریف هستند و سازندگان دنیای آینده خواهند بود. پس باید دوستشان داشت، تا خاطره‌ی خوشی از زندگی داشته باشند.

و اما ممکن است. شخص دیگری بگوید: منکه این نوشته رامیخوانم.

بچه نیستم. آدم بزرگی هستم. مرابرای چه دوست داری؟
به جای پاسخ دادن سؤال میکنم: تو اگر در خیابان ویا در کوچه ، بر حسب اتفاق، دیدی دونفر به سر یکنفر ریخته و او را کتک می‌زنند. آیا به دفاع از آن یکنفر اقدام میکنی یا نه؟

اگر جواب تو مثبت باشد. پس بدون اینکه خودت بدانی یا ندانی آدمی هستی دوست داشتنی. زیرا در وجود تو نیروئی برای دفاع از حق وجود دارد، و وقتی به کتاب رویاوری این نیروی تو قوی‌تر آگاهانه‌تر و شرافتمندانه‌تر بدفاع از حق و عدالت خواهد پرداخت. و همین سببی است که ترا دوست بدارند. و اگر جواب تو منفی باشد. باز هم بعلمت روی آوردن به کتاب احتمال زیادی هست که آن منفی تبدیل به مثبت بشود. پس باز هم آدمی هستی دوست داشتنی.

حالا، قبل از آنکه من بگویم: توجه کتابی رو بخونی. اول این مسأله را روشن کنیم، که چرا باید کتاب بخونیم؟

ببین عزیز من. توهیچ اتفاق افتاده از خودت سؤال بکنی چرا آدم غذا میخوره، ویا به غذا احتیاج داره؟

حتماً بمن خواهی گفت: آدم احمق اینکه دیگه سؤال نداره. آدم غذا میخوره که زنده بمونه و زندگی کنه. آدم غذا میخوره چون بدنش احتیاج داره. همانطور که موتور ماشین بنزین لازم داره.

خیلی خوب - عصبانی نشو، ویه کمی گوش کن.
بزرگان و دانشمندا. اوناکه خیلی سواد دارن. همه گفتن و نوشتن

که مغز آدم هم. مٹ شکم آدم به غذا احتیاج داره.
غذای شکم. نونه. گوشته. برنجه. غذای مغز. دیدنه. شنیدنه.

خوندنه.
مغز آدم مٹ یه قطعه زمینه. همانطور که یه دهقان، برای اینکه از

زمین حاصل برداره. اول باید زمینو خویش کنه. یعنی خاکشو زیرو رو بکنه. بعد دونه پپاشه. بعد صاف و بعد آبش بده. و بعد چندین ماه مراقبش باشه، تا محصول بدست بیاد.

مغز آدم هم برای اینکه پرورش پیدا بکنه. برای اینکه ورزیده بشه. برای اینکه تجربه های زیادی رو بدست بیاره. باید همیشه بشنوه - همیشه بخونه - همیشه به بینه و بفهمه. اگه غیر از این بود، چه لزومی داشت احمد شاگرد آهنگر بشه. رضا شاگرد بنا. تقی شاگرد شوfer. حسن شاگرد میکانیک. رسول شاگرد خیاط. پرویز شاگرد نجار. و بابک شاگرد مدرسه. می بینی که همه برای آموختن سالها عمر تلف میکنند. چرا این سالهای عمر باید هدر بره؟ بخاطر اینکه آدم ها تجربه بدست بیارن و از تجربه در زندگی استفاده کنن.

محصول زمینی که رعیت در آن گندم کاشته. خرمن بزرگ گندمی است که آخر سال برداشت میکنه و مردم ده و شهر را نون میده. محصول یک درخت سیب. سیب های شیرین و پراچی است که در فصل معینی از سال بدست میاد و خانواده های اعیان و اشراف میخورند.

محصول مغز آدمی هم کاریست که انجام میده. از ساختن یک سوزن برای دوخت و دوز. تا ساختن یک موشک برای سفر به فضا. از دوختن کفشی که پپای شماست. تا ساختن ساعتی که بدست بسته اید. از نوشتن و تنظیم کتابی که میخوانید. تا بزرگترین فرمول ریاضی که برای شما تدوین شده. یک نکته دیگه. شما حتماً میدانید که بانک جایی است که پولهای مردم را نگهداری میکنه. حالا اگر مردم پول به بانک ندهند، گاوصندوقهای بانک از جیب من و شما هم خالی تر میشه. حالا باید بدونین که مغز آدمها هم درست مثل یک بانک میمونه.

اگه بینه. اگه بخونه. اگه بشنوه. اگه یاد بگیره. اگه بفهمه. بانک مغز پر میشه. و این پر شدن مغز یعنی اندوختن تجربه. تجربه ای که راه زندگی بهتر و به آدم یاد میده. حالا

اگه نخونه - اگه نبینه - اگه نشنوه. تو بانک مغز چیزی نخواهد بود. و آدم درست مثل گوسفندی خواهد بود که در صحرا در حال به نیش کشیدن

حلف است.

تفاوت آدم با حیوان فقط همین است. که آدم مغز بزرگی دارد و میتونه همه چیز یاد بگیره. همه چیز بسازه و راحت زندگی بکنه. اما حیوان بدبخت چون مغزی مثل مغز آدمها نداره، همیشه بصورت حیوان باقی می‌مونه. و اگر آدم‌ها هم نخونن - نفهمن و تجربه نکنن با حیوان هیچ تفاوتی ندارن.

حالا که تا اندازه‌ای ثابت شد مغز به غذا احتیاج داره، و غذای مغز دیدن و شنیدن و خواندن و فهمیدن و تجربه کردنه. باید از میون ملیونها نسخه کتاب که نوشته شده کتابهایی را انتخاب کنیم. که اولاً این کتابها بدفاع از حق و حقیقت، و بدفاع از عدالت و آزادی، و بدفاع از انسان و شرف انسانی، و بدفاع از پاکی و زیبایی نوشته شده باشه. ثانیاً نویسنده کتاب دارای معلومات وسیع باشه باز هم ممکنه سؤال بکنی. مگه همه‌ی این کتابها بدفاع از آزادی و عدالت نوشته نشده؟

در جواب باید بگویم: نه. و به چه علت. به این علت که در کشورهایی مانند کشور ما. افراد مردم از لحاظ زندگی. یعنی از لحاظ درآمد و هزینه‌ی زندگی در یک ردیف قرار ندارند.

یک کودک هفت و هشت ساله، بالباس تمیز دست در دست پدری مادر به مدرسه میره. اما هزار هزار کودک هفت و هشت ساله - بالباس پاره پاره و پای برهنه. تو کوچها ول میگرده - آدامس فروشی میکنه. روزنامه میفروشه. بلال میفروشه. احياناً دست به دزدی میزنه. و یکوقت هم می‌بینی پدر و مادر شکمش و میتونه سیرکنه، از خونه فرار میکنه و حاشیه‌ی خیابون آشفال جمع میکنه و شب‌ها هم گوشه‌ی دیوار - تو خرابه‌ها. تو باجه تلفون - روسقف ایستگاه اتوبوس بخواب میره. یه جوون که لباس شیک پوشیده و مدال طلا به گردنش انداخته، و سویچ یک اتوموبیل را در دست راست دارد. بدنبال دودختر خیلی قشنگ افتاده. با آنها گفتگو میکنه. میگوید. می‌خندد. دخترها زیر چشمی نگاهش میکنند. دست لطیف خود را مقابل دهانشان میگیرند و پوزخند میزنند.

جوان با وقاحت صاف و پوست کنده آنها را دعوت به سینما به کافه

تريا ميکند. دخترها امروز نه ميگويند. فردا هم همين طور. ده روز ديگه. يك ماه ديگه. بالاخره يك روز جوان در ماشين راباز ميکند و آنها سوار ميشوند. و درحاليکه هر سه شادمانه ميخندند ماشين بنقطه نامعلومی بال ميکشد. اما صدها جوان. هزارها جوان. آرام آرام درحاشيهی خيابان قدم ميزنند و از اينکه حتى ۷۰ ريال توجيب خود پول ندارند که در قهوه خانه يك ديزی آبگوشت بعنوان نهار بخورند. باحسرت به اين خيابان های باز. به اين آسمان گسترده و آبی نگاه ميکنند و غم دردشان پرميشود، و مدام به اين کارگاه و به آن مؤسسه. به اين بنگاه و به آن کارخانه سرميزند. و جويای کار ميشوند تا بتوانند زنده بمانند.

اگر سراين نخ رابگيري وهم چنان پيش بري. بجائی ميرسی که می بينی و میفهمی از يك جمعيت سی و پنج مليونی يك کشور. سی مليون کارميکنه. عرق می ریزه - زحمت ميکشه، وهمهی ثروت جامعه رو بوجود مياره. اما پنج مليون گردن کلفت - پنج مليون قلدر - پنج مليون گرگ خون آشام. پنج مليون باج گير کثيف. تمام درآمد جامعه راميان خودشان تقسيم ميکنند و به آن سی مليون به اندازهی يك سرسوزن سهم ميدهند، که فقط زنده باشند و ثروت توليد کنند.

حالا اين پنج مليون باج گير، اين پنج مليون گرگ خون آشام. برای اينکه همیشه بتونه بهمين شکل ثروت جامعه رو غارت بکنه. بايد يه سياستی داشته باشه.

يہ روز مردم نميدونن. ده روز نميدونن. يہ سال نميدونن، ده سال نميدونن. صدسال نميدونن. هزارسال نميدونن. قلدرها - باج گيرها - گرگها. فکر ميکنند که بالاخره مردم خواهند فهميد. و برای اينکه مردم ديرتر بفهمند نقشه ميکشند که چه کار بايد بکنند.

اول راه جنک. راه زور - راه کشتار را پيش ميگيرند، و زمان بلندی ثروت جامعه را غارت ميکنند.

مردم آرام آرام متوجه حقيقت ميشوند. دست های يکديگر را مي فشارند. يك دل و يك جان برضد گرگهای خون آشام قيام ميکنند. قلدرها اندکی تسليم ميشوند. اما سياستی ديگر و نقشه ای ديگر را

پیاده میکنند.

این بار قدرت خدا و مجازاتهای روز قیامت را به میدان می آورند، و بوسیله ی هزاران هزار انسان، این سیاست را بین مردم تبلیغ میکنند. بمن و بتو و به او یاد میدهند که نباید آدم از او امر ارباب خود سرپیچی کند. اگر کسی امر ارباب و یا امر صاحب کار را ندیده بگیرد بعد از مرگ در روز جزا در پیش خداوند گناهکار به حساب می آید و مجازات سختی میشود. از جمله مجازاتها سوختن در آتش جهنم است که آدمها را سخت بو حشت می اندازد.

زمان میگذرد، سالهای سال طول میکشه، تا مردم جانیشان بلب میرسد. زیرا متوجه میشوند همه ی ثروت را تولید میکنند. اما خودشان از این ثروت سهمی ندارند. باز دستهای همدیگر را میفشارند و ترس از جهنم را کنار میگذارند و بر ضد این قلدرهای دزد قیام میکنند. دزدها - غارتگرها که ثروتهای زیادی جمع کرده اند، اندکی تسلیم میشوند، اما نقشه ای دیگر می کشند.

و آن اینکه بوسیله ی نویسندگان خودشان ترتیبی میدهند تا بسیاری از صفات خوب که ممکن است در وجود بعضی از آدمها پیدا شود، نابود بشود و رشد نکند.

یکی از این صفات مردم دوستی است.

آنها می آیند زندگی را آنچنان به مردم سخت میسازند، که آدمها مجبور باشند از طلوع صبح تا غروب در تلاش و تقلا برای تامین زندگی خود باشند. وقتی زندگی را به این شکل غیر قابل تحمل ساختند. ناگهان يك كلمه را مانند يك سکه میان مردم رواج میدهند. آدم باید دس بذاره رو کلاه خودش که کلاشو باد نبره. به دوست میرسی میشنوی که همینه و میگه. به خویش میرسی همینه و میگه. به غریبه میرسی همینه و میگه.

نتیجه چی میشه، آدمها از صفت مردم دوستی تهی و خالی میشن. آدمها بصورت حیوون توجنگل در میان. درد آدمها بجای عشق و محبت، کینه و نفرت پر میشه. بجای دوستی بجای محبت، بجای همدلی - بجای مهری. دشمنی و بی مهری بوجود میاد و آدمها دیگه حاضر نمیشن دستهای

همدیگرا فشار بدهند، و غارتگرا به دزدی و چپاول خود ادامه میدهند. بچه‌های برهنه و گرسنه روز بروز زیادتر میشه. جوانهای بیکار. جوانهای مایوس. جوانهای عاصی. جوانهای سرخورده فراوان‌تر میشوند. دزدی از حد میگذرد. جنایت پی‌درپی روی میدهد. و زنان نگون‌بخت برای سیرکردن شکم به فحشا کشیده میشوند. فساد چون طناب داری بگردن جامعه می‌افتد. اما دزدها همچنان بدزدی خود ادامه میدهند، و همیشه درصدد تهیه‌ی يك نقشه‌ی دیگری هستند، که بهتر مردم را در خواب نگاهدارند.

درحالی‌که دزدها و غارتگرا برای خواب کردن مردم. برای جدا نگاهداشتن مردم. برای بصورت حیوان درآوردن مردم همه‌گونه امکانات دارند. مانند سرنیزه در دست پلیس. مانند قلم‌در دست نویسنده‌ی خودشان. مانند بلندگو در دست نوکر خودشان.

مردم واقعی با اینکه هیچگونه امکانی در دست ندارند. بالاخره یکی، دوتا... ده‌تا نویسنده برای خود بوجود می‌آورند. و این نویسندگان که ناچار هستند در شرایط سخت و دشواری بدفاع از آزادی و عدالت قلم بدست بگیرند. بسیاری شکنجه میشوند. بسیاری بزندادان میروند. بسیاری شهید میشوند. بسیاری از دست تیغ تیز زنگی مست ناله‌شان به آسمان بلند میشود. باوصف این، بسیاری باشهامت. با بزرگواری. با کوشش بی‌امان. بهمانگونه که مادر شما در طلوع خورشید بی‌الین شما می‌آید و با تکان دادن شما. سعی دارد شما را از خواب بیدار کند. شما را تکان میدهند تا از خواب گرانی‌که دزدها برای شما بوجود آورده‌اند بیدار شوید.

اگر مادر دست روی شانه‌ی شما می‌گذارد و شما را تکان میدهد و احياناً لحاف یا پتورا از رویتان کنار میزند، تا شما بیدار شوید.

نویسندگان‌ی که شما را دوست دارند. دست روی مغز شما می‌گذارند و به این ترتیب میخواهند شما را از خواب بیدار کنند.

این دست روی مغز گذاشتن یعنی چه؟

یعنی اینکه غارتگرا- دزدها- ثروتمندان بزرگ بوسیله‌ی کتابهای درسی- بوسیله‌ی حرفهای بعضی از معلمها- بوسیله‌ی رادیو- بوسیله‌ی

تله و زیون - بوسیله‌ی روزنامه - بوسیله سینما و انواع و اقسام فیلم‌ها. با هزار دوز و کلك - بمن و بتو و به او و به آنها یاد میدهند که فقط بفکر خودمان باشیم. اگر دیدیم پسر و دختر همسایه‌مان در اثر بی‌پولی پدرش بمدرسه نمی‌رود. بگوئیم خوب هر که پول ندارد مدرسه نره .

اگر دیدیم همکلاسی ما ظهر که همه نهار میخورند. او پول ندارد که غذا بخرد و یا غذا نیاورده مسخره‌اش کنیم که فقیر است.

اگر دیدیم در خیابان سه‌چهار نفر یکنفر را کتک میزنند، پیش خودمان بگوئیم بما چه. بریم دنبال کار خودمون.

اگر دیدیم زن همسایه‌مان در اثر درد و مرض داره فریاد میزنه و با مرگ دست و پنجه نرم میکنه. پوزخند بزنییم و بگوئیم جهود بازی در آورده. بله عزیزم بما یاد میدن که جز بفکر شخص خودمان نباشیم. به این ترتیب آدم‌ها را از هم جدا میکنند. دوستی‌ها را از بین میبرند و دشمنی جایش میگذارند. محبت رو نابود میکنند و کینه و نفرت تو دل آدم‌ها میکارن .

کتابهای درسی رو از مزخرفات پرمیکنند. که بچه‌ها از کتاب تنفر پیدا کنن.

وقت بچه‌ها را آنقدر میگیرند. که بچه‌ها حتی فرصت بازی هم نداشته باشند.

وقت پدر و مادرها و برادرها را هم با هزار حيله میگیرند. کارگز - صبح بکارخانه میره و شب خسته و مرده بخانه برمیگرده. تنها حوصله‌ئی که نداره - حوصله نگاه کردن بنوشته‌های یه کتابه.

به همهی مردم یاد میدن که کتاب خواندن هیچ فایده‌ای نداره . چرا این کارو میکنن؟ برای اینکه اگر آدم‌ها کتاب بخونن به دروغ‌های آنها پی میبرن - حقیقت رو می‌فهمن. و کلك دزدها را میکنن.

پس برای اینکه مردم به کتاب بی‌علاقه باشند. در سینما فیلم‌های جنگی رنگی بروس‌لی نشان میدن. و تو میدونی که آدم‌ها، خصوصاً جوونا از این فیلم‌ها خوششون میاد. دو ساعت وقت اضافی دارن، اونم میرن بروس‌لی تماشا میکنند.

يك عده زيادى اين جورى سرشون گرم ميشه. يك عده زيادى بدنبال فوتبال ميرن. يك عده زيادى توكلوپهاى بلياردكه اسمشو گذاشتن تفريح سالم عمرشون بهدر ميرن. يك عده توكارخونهها- يك عده توادارهها- يك عده پاى تلهوزيون و يك عده زيادى هم پاى

باين ترتيب وقتها تموم ميشه، بدون اينكه آدمها متوجه بشوند كه سرمايه داران بزرگ چه جورى گولشان زده اند.

خوب همين گول زدن- ميشه خواب كردن مردم.

حالا- نويسندگانى متوجه ميشوند، كه سرمايه داران بزرگ براى دزدیدن ثروت مملكت دارن مردمو خواب ميكنند. دارن سر مردم كلاه ميگذارند. دارن بمردم دروغ ميگن. دارن زندگى مردمو بصورت زندگى حيوونا درميانن. دارن آزادى- عدالت- سعادت- خوشبختى راز مردم ميگيرن. آنوقت آنها مى آيند، آنچه راكه درك ميكنند- آنچه راكه احساس ميكنند- آنچه راكه مي فهمند- آنچه راكه تشخيص ميدهند. آنچه راكه ميدانند حقيقت است. بصورت قصه وداستان روى كاغذ مى نويسند. بيك ناشر- يعنى بهكسيكه توانائى چاپ كردن يه كتابى رادارد ميدهند. ناشر كتاب راچاپ ميكند و به همه ي كتابفروشها ميدهد- تا من- شما- او اگر ميل داشت بخرد و بخواند.

وكتاب نويسنده ميشود دست او، كه روى مغزمن وشما گذارده و بشدت تكان ميدهد و فرياد ميزند: بيدارشو. بيدارشو ونگاهى به اطراف خودت بينداز. و ببين كه همه جارا دروغ فراگرفته. روزنامه دروغ ميگويد. تلهوزيون دروغ ميگويد. راديو دروغ ميگويد. مليونها كتاب دروغ ميگويند. زيرا اندیشه هاى آن جوان مدال بگردن وسويچ ماشين دردست راكه بدنبال دخترها افتاده بيان ميكنند.

زيرا آنها اندیشه هاى، بچه هاى گرسنه وپابره نهى آدامس فروش را بيان نمى كنند.

حالا بايد متوجه شده باشى من چه ميگويم. گفتم چون درجامعه ي ما، آدمها درطبقات مختلف قراردارند. هرطبقه يك اندیشه، يك فلسفه، و يك سياست خاص خودش رادارد.

مثالی میزنم که شاید توشیطان جسور حرف مرا بهتر درک کنی. زمستان است و برف سنگینی بزمین نشسته. سوز سرما آنقدر شدت دارد که آب دهان بلافاصله یخ می بندد. در این لحظه - یک پسر همراه مادر و پدرش - که لباس پشمی بسیار گرمی پوشیده و چکمه های کلفتی بپا دارد - از خانه بیرون می آیند که به سینما بروند. پسر وقتی قدم به خیابان و روی انبوه برف میگذارد چه میگوید؟

بدون شك خواهد گفت: آه خدای من چه هوای دلپذیری چون میده برای اسکی.

امادر همین حال پسرک کوچکی را در نظر بگیر - که با کفش های پاره پوره و لباس مندرس، در حالیکه پاهایش یخ بسته و تمام وجودش بدرد آمده - از حاشیه خیابان باغمی بزرگ راه میرود و بدنبال کمی غذا و گوشه ی گرمی برای خواب است. چه میگوید؟ آیا او هم میگوید چه هوای لذت بخشی؟

مسلماً او به زمین و زمان فحش میدهد. حتی به خداهم بد میگوید که آن سوز بی امان را بجانش انداخته. به این ترتیب می بینی که فکر این دو کودک یکی نیست. در جامعه هم همین وضع وجود دارد.

کارخانه دار بزرگی که هزار کارگر دارد و از دسترنج هزاران کارگر روزانه دست کم پانصد هزار تومان سود می برد، مسلماً همیشه میگوید: جامعه ی ما یک جامعه ی خوب، انسانی، عادلانه و شرافتمندانه است و باید این وضع همیشه ادامه داشته باشد.

اما آیا یک کارگر هم که از صبح تا غروب جان کنده، و شب هنگام که بخانه میرود، نمیداند جواب صدها نیاز ضروری زندگی را مثل کرایه خانه. مثل دوا و درمان کودک بیمارش. مثل تهیه لباس برای همسرش. مثل تهیه ی نون و گوشت و قند و چای چه بدهد همان فکر کارفرمایش را دارد؟ آیا او هم میخواهد جامعه همیشه بهمان وضع بماند؟ آیا او هم میگوید: جامعه خوب و پسندیده است؟ آیا او قبول میکند که عدالت وجود دارد؟

پس ملاحظه میکنی که افکار و اندیشه‌های مردم چقدر متفاوتست حالا باید بدونی، که اون کارخونه‌دار - اون بانکدار - اون سهام‌دار، اون تاجر - اون شعبون بی‌مخ - از کسانی هستند که همیشه میگویند: جامعه‌ی ما - یک جامعه‌ی ایده‌آل - یک جامعه‌ی نمونه است. و برای دوام و بقام آن جامعه تلاش بزرگی میکنند. سرباز دارند و سرنیزه، زندان دارند و شکنجه‌گاه. مبلغ یعنی تبلیغ‌کننده دارند که آنها هم به اندازه‌ی اون بانکدار ثروت دارند. آنها هم اگر لب باز کنند میتوانند در سال میلیون‌ها تومان درآمد داشته باشند. نویسنده دارند که برایشان قلم‌میزند. حالا نویسنده یا خود پولدار است، یا به او پول میدهند، خانه وزنه‌گی میدهند، تا برای آنها قلم بزند. یعنی با کلمات حقیقت را از چشم من و شما و او بپوشاند. روزنامه دارند رادیو و تلویزیون دارند. خلاصه همه چیز دارند.

اما اون کارگرا - اون کودکان برهنه‌پا - اون جوونهای بی‌کار - نه سرباز دارند و نه سرنیزه - نه زندان دارند و نه شکنجه‌گاه نه مبلغ دارند نه پول که نویسنده یا مبلغی را بخرند. حالا خواهی پرسیدی. که پس این نویسندگان که گفتی به‌فای از آزادی و عدالت قلم میزنند، چه‌کاره‌اند؟

بگذار بگویم. این نویسندگان آدم‌هایی هستند که معنی شرف را می‌فهمند. معنی عدالت را می‌فهمند. معنی آزادی را درک میکنند. و تا پای جان بدفاع از آن می‌پردازند. اما نویسندگان دیگر و مبلغان دیگر این معنی‌ها را نمی‌دانند. آنها همینقدر که خودشان سرمایه داشتند و صاحب ثروت بودند. دیگر در غم دیگران نیستند. زیرا سیاست و فلسفه و شیوه‌ی اندیشه‌ی سرمایه - آنها را در حد و حدود یک حیوان نگاه میدارد و اجازه نمی‌دهد که آنها بسوی قله رفیع انسانی قدم بردارند. شرمسارم کوچولوی شیطان که این سطور آخر را نتوانستم بطور باید و شاید بتو و برای تو تفهیم کنم که چه‌جوری یک نفر معنی شرف را می‌فهمد. اما یک نفر دیگر نمی‌فهمد. حالا کتابهای این مدافعان شرف و آزادی و عدالت را بخوان تا خودت متوجه بشوی.

۱- سیرک: کتاب بسیار نازکی است با داستانی قشنگ چاپ کشوریست که همسایه‌ی ماست. همه‌ی کتابفروشی‌ها آنرا ندارند. فقط در تهران مقابل دانشگاه میتوانی آنرا بدست بیاوری.

۲- زاغچه‌ی پهلوی سفید. از سری کتاب ذکر شده در بالاست.

۳- ماشای عاقل - از همان سری.

۴- فیل - از همان سری.

۵- عجایب‌نامه - از همان سری.

۶- دکتر آبی درد می‌کند - از همان سری.

۷- داستان کودکان. نوشته‌ی لئو تولستوی - از همان سری.

۸- یو. یو. - از همان سری.

۹- روباه و خروس - از همان سری.

۱۰- قصه‌ها و تصویرها. نوشته‌ی ولادی میر سوته یف یک کتاب بسیار بسیار زیبا و نفیس. بصورت رنگی و بی‌نهایت قشنگ چاپ شده و از همان کشور همسایه به ایران می‌آید.

در حدود ده - پانزده قصه‌ی خوب با تصویرهای زیبا برای تو شیطان کوچولو دارد. با اینکه در طی چندین سال بارها و بارها این کتاب به ایران آمده. باز هم نایاب است و همه‌ی کتابفروشی‌ها آنرا ندارند. و فقط مقابل دانشگاه تهران ممکن است آنرا پیدا کنی. قیمت آن صد ریال است که اگر در ایران چاپ شود، شاید تو مجبور باشی صد تومان برای خرید آن بدهی.

۱۱- واهی - نوشته داریوش عبادالمهی.

۱۲- کولی‌ها - نوشته فرهاد عزتی‌زاده - ۱۱ ساله.

۱۳- شش برادر - نوشته داریوش عبادالمهی.

۱۴- آب که از چشمه جدا شد - نوشته‌ی قدسی قاضی‌نور.

۱۵- حسنک کجائی - نوشته‌ی محمد پرنیان.

۱۶- دو طبقه - از قدسی قاضی‌نور.

۱۷- حسنی - محمدعلی دادور.

۱۸- حنائی - از بهرام خیامی.

- ۱۹- باشندن و بی‌شدن - از قدسی قاضی‌نور.
- ۲۰- بچه‌آهوی شجاع - از فرهاد کشوری.
- ۲۱- آرزو - نوشته‌ی قاضی‌زاده.
- ۲۲- پشت پستوی مشهدی باقر چه‌خبره؟ - از قدسی قاضی‌نور.
- ۲۳- گرگ آدم‌خوار - محمدرضا باقری.
- ۲۴- فاصله - از قدسی قاضی‌نور.
- ۲۵- باباعلی - از داریوش عبادالمهی.
- ۲۶- میهمانی مهتاب - از قدسی قاضی‌نور.
- ۲۷- همه بهانه‌است پدر - از قدسی قاضی‌نور.
- ۲۸- مارمولک اطاق کوچک من - منصوره فاطمی.
- ۲۹- نبرد ماهی‌ها - تیره نجفی.
- ۳۰- کپور خیال‌باف - از قدسی قاضی‌نور.
- ۳۱- سیل - از محمود برآبادی.
- ۳۲- آغاز - از محمود برآبادی.
- ۳۳- خورشیدخانم و جنگل آمازون - نوشته‌ی ز. احمدی.
- ۳۴- بهترین باغ‌وحش دنیا - از قدسی قاضی‌نور.
- ۳۵- اعتصاب - از قدسی قاضی‌نور.
- ۳۶- قصه‌های داداشم - از قدسی قاضی‌نور.
- ۳۷- گل‌سرخ پدرم - از مرتضی جزایری.
- ۳۸- داستان زنبوران - از آرین عمادی.
- ۳۹- گون‌های کوهی - از اسداله عمادی.
- ۴۰- نیروی هوایی - از نادر ابراهیمی.
- ۴۱- مدرسه برای همه - کوان - هوا - ترجمه‌ی ف. سجودی.
- ۴۲- ابر سیاه هزار چشم - نوشته علی‌اشرف درویشیان.
- ۴۳- پسر و رود - هانری بوسکو - لیلی امیرارجمند.
- ۴۴- ای وطن - ای وطن - هوانس تومانیان.
- ۴۵- دوست من نسو - هوانس تومانیان. بخشی
- ۴۶- ستاره و کودک - ترجمه‌ی دکتر محمد غیائی.

۴۷- سرگذشت درخت سپیدار - مهری جم نژاد.

۴۸- بنفشه زاران - فرخ صادقی.

۴۹- همکاری - نوشته‌ی داریوش عبادالمهی.

۵۰- قصه‌های کوتاه - داریوش عبادالمهی.

۵۱- بچه‌های محل - نوشته‌ی خندان.

اجازه بده در این مرحله بعنوان يك فضول از تو شیطان کوچولو
پرسم. آیا توانستی بفهمی قصه‌ی بچه‌های محل برای تو چه پیغامی
داشت؟

بنظر من. تو وقتی در مقابل يك آئینه قرار میگیری، و شکل
خودت را در آئینه می بینی، و اگر موهای سرت آشفته بود آنها را شانه
میزنی. کتاب بچه‌های اهل محل هم مانند تمام کتابهای دیگر يك آئینه
است. در آئینه‌ی خانه فقط یکنفر مانند شما را نشان میدهد. اما کتاب
که بصورت آئینه در مقابل من و شما قرار گرفته، زندگی بسیاری از
آدمها را نشان میدهد.

هدف نویسنده هم این است که به بسیاری از آدمها، که از این شکل
زندگی حمایت میکنند، و همهجا میگویند: اجتماع ما - شکل زندگی
مردم شهر و روستای ما - طرز ادامه‌ی حیات و کار و کسب ما خوب و
پسندیده است بگوید: شما دروغ میگوئید که ادعا دارید شکل زندگی
ما خوب است. البته ممکن است زندگی خود شما خوب باشد. که باغارت -
که با دزدی - که با چپاول هستی مردم زندگی می کنید. اما زندگی مردم
خوب نیست. زیرا پر از درد و رنج و بدبختی و فقر و فلاکت و
سیه روزی - بیکاری و بی خانمانی است. دزدی و خیانت. اعتیاد و فحشاء
و خودفروشی. دروغ و دورویی ریشه‌های درخت اجتماع را جویده و
نابود کرده. و مانند موریانه تن درخت زندگی را خورده و آنرا پوک
نموده.

زیرا سفره‌ایکه گسترده شده و میلیونها انسان، این سفره را
پر نموده اند. شما باحیله - با نیرنگ - با دروغ - با زور - با تهدید
آنها صاحب شده اید، و صاحبان اصلی آنها پراکنده نموده اید.

همانطور که زیر دست يك پدر و مادر فهمیده و خوب، بچه‌ها دچار ناملايمات و سختی‌ها نمیشوند. در يك جامعه‌ی خوب هم مردم به این صورت زندگی نمی‌کنند. پس جامعه برای شما خوب است که تمام ثروت آنرا غارت می‌کنید، نه برای میلیون‌ها انسان که آن ثروت را بوجود می‌آورند. این زندگی با آن شیوه و شکل و سیستم. يك زندگی حیوانی است، نه يك زنده‌گی انسانی.

حالا متوجه شدی شیطان کوچلو یانه؟ اگر که متوجه شدی زهستی سعادت. اگر متوجه نشدی، ناراحت نباش فقط بخون

۵۲- داستان گل سرخ- از محمود برآبادی

۵۳- هزارپا- از محمود برآبادی

۵۴- فلسطین- فلسطین - از داریوش عبادالهی

۵۵- باهم- از قدسی قاضی نور

۵۶- قلب فروزان دانکو- از ماکسیم گورگی- صادق سرابی

۵۷- حماسه‌ی کوچکی- از محمود برآبادی

۵۸- يك، دو، همگی باهم- ولادی میرسوته‌یف

۵۹- چه کسی به چشم پسرک عینک زد- از قدسی قاضی نور

۶۰- ماهی سیاه کوچلو- نوشته‌ی زنده‌یاد صمد بهرنگی.

بهون شك خواهی گفت: آدم احمق- ماهی سیاه کوچلورو میبایست

اول همه بخونم.

به‌بین شیطان جسور- اولاً من به اینکه آدم احمقی هستم کاری ندارم. ثانياً هر خواننده‌ی يك کتاب، زمانی از آن کتاب لذت می‌بره که بفهمه نویسنده چی میگه. سوماً یا ثالثاً- از آنجاکه در تمام زندگی به هزارويك شکل بمایاد میدن که کتاب خوندن فایده نداره و کتاب خیلی بی‌ارزشه، و در نتیجه مردم کمتر کتاب میخونن. بنظر من آشنائی و یا فهم هدف نویسنده کار مشکلیه- چهارماً یا رابعاً اگر کسیکه میخواهد از يك پله‌کان یا نردبام بالا برود- يك پارادر پله‌ی اول و پای بعدی رادر پله‌ی چهارم بگذارد. هیچ‌گاه از آن نردبام بالا نمیتواند برود. پنجم- یا خامساً- نام ۵ کتاب را برای توبدنیال هم نوشتم- باهم- قلب فروزان دانکو -

حماسه‌ی کوچکی يك، دو، همگی باهم، و چه کسی به چشم پسرک عینک زد. این پنج کتاب را اگر بدقت بخوانی و بفهمی که نویسنده چه هدف و چه منظوری داشته آنگاه میتوانی خودت را بشناسی و بدانی که حداقل شیطان باهوشی هستی که دلت برای خودت میسوزه. یعنی آنقدر خودت را دوست داری که بدنبال فهمیدن بروی این خودش کار بزرگی است. شیر فهم شه یانه ؟

۶۱- داستان جنگل- از داریوش عبادالمهی

۶۲- کلاغ سیاهه - از مامین سیبریاک - ترجمه‌ی زنده یاد

صمد بهرنگی

۶۳- ۲۴ ساعت در خواب و بیداری- از زنده یاد صمد بهرنگی

۶۴- گل طلا و کلاش قرمز- از علی اشرف درویشیان

۶۵- کی برمیگردد داداش جان- از علی اشرف درویشیان

۶۶- ماهی بعدی- از قدسی قاضی پور

۶۷- روز اول تعطیلی- از علی اشرف درویشیان

۶۸- افسانه‌های دلپذیر- از اندرسن- اردشیر نیک پور

۶۹- اولدوز و کلاغ‌ها- از زنده یاد صمد بهرنگی

۷۰- کوراوغلی و کچل حمزه - از زنده یاد صمد بهرنگی

۷۱- زور چه کسی از همه بیشتره - از مرتضی خسرو نژاد

۷۲- همراه آهنگهای بابام- از علی اشرف درویشیان

۷۳- تومسایر - از سزی کتابهای طلایی

۷۴- قهرمان آزادی- ترجمه‌ی مهرداد رهسپار

۷۵- راز کلمه‌ها - از مجید نفیسی

۷۶- داناتی که نادان بود- از محمد روحی- توران اصغر نژاد

۷۷- دانش آموز عجیب کلاس ششم

۷۸- کودکان جانوران

۷۹- ستارگان زیر باران

۸۰- از آن سو که باد می‌وزد

۸۱- چه کسی باور می‌کنه که من فوتبالیست بزرگی هستم- ترجمه‌ی

سید حسین میرکاظمی

- ۸۲- کارولین مسافرت میکنند- ترجمه‌ی لیلی عامری
- ۸۳- خورشید خانم- نوشته‌ی م.آ. به‌آذین
- ۸۴- تقصیر کیه- از مرتضی خسرو نژاد
- ۸۵- امیر حمزه‌ی صاحبقران و مهتر نسیم عیار- از محمد علی سپانلو
- ۸۶- قصه‌ی طوقی- نوشته‌ی م. آزاد
- ۸۷- زال و رودابه- از م. آزاد
- ۸۸- بع‌از زمستان درآبادی ما- نوشته‌ی سیاوش کسرایی
- ۸۹- گم‌شده‌ی لب دریا- نوشته‌ی غلامحسین ساعدی
- ۹۰- کلاته نان- از غلامحسین ساعدی
- ۹۱- کلاته کار- از غلامحسین ساعدی
- ۹۲- حقیقت و مرد دانا- از بهرام بیضائی
- ۹۳- توکائی در قفس- نوشته‌ی نیمایوشیج
- ۹۴- آهو و پرنده- از نیمایوشیج
- ۹۵- قصه‌ی باغ مریم از مرتضی رضوان
- ۹۶- بچه‌ها بیائید کتاب بخوانیم- از نسیم خاکسار
- ۹۷- پانزده قصه از پانزده جمهوری شوروی
- ۹۸- کاوه‌ی آهنگر- بروایت م. آزاد
- ۹۹- جزیره‌ها چگونه بوجود می‌آیند- ترجمه‌ی کاوه
- ۱۰۰- دشتی که میتواند نمیرد- از فرهاد طوسی

حال. در این مرحله اگر مانند يك انسان خوب، این صد جلد کتابی را که نوشته‌ام خوانده‌ئی و خود را برای مبارزه با سختی‌ها و مشکلات زندگی آماده کرده‌ای، و میل داری که آهن تنت را در کوره‌ی سوزان هستی رها کنی، که یا چون فولاد آبدیده ساخته شوی و یا چون خشت خام در آب از هم بپاشی، که این دو حال بمن مربوط نیست. بیاوبه مانند کسیکه خیر و صلاح خود و جامعه‌ی خود را میخواهد. یادر ۷ صبح یادر دوی بعد از ظهر- یادر ۸ شب، یکبار به اخبار رادیو گوش کن.

در ضمن در این بهار آزادی که به قیمت خون پاک هزاران هزار

شهید بخون خفته‌ی خلق، و مبارزه‌ی غول‌آسای ملتی بزرگ، چنین سعادت‌ی بدست آمده که کتاب و روزنامه بحد کافی وجود داشته باشد. علاوه بر روزنامه‌های احزاب و سازمان‌های سیاسی که بموقع خود آنها را معرفی خواهم نمود، جامعه‌ی ما چندین روزنامه‌ی رسمی و نیمه رسمی دارد. کیهان و اطلاعات روزنامه‌ی عصر هنگام. بامداد و جمهوری اسلامی - آیندگان و پیغام امروز - روزنامه‌های صبح تهران نبرد ملت - و روزنامه‌ی امت و روزنامه‌ی بررسی در هفته یکبار منتشر میشوند. میخواستم از تو استدعا کنم علاوه بر شنیدن اخبار حتماً یکی از این روزنامه‌ها را مطالعه بفرمائی. برای آنکه خسته نشوی، روزنامه را بدست بگیر. عنوان‌های درشت را بخوان. بعد هر مطلبی را که دوست داشتی تا پایان بخوان انسان فهیم و هوشیار - انسان دانا و نکته بین کسی است که از لابلای انبوه شن و سنک ریزه گوهر حقیقت را پیدا کند. علاوه بر این روزنامه بمن و تو کمک زیادی در بدست آوردن معلومات اجتماعی خواهد کرد.

۱۰۲ - تلخون از زنده یاد صمد بهرنگی

۱۰۲ - ستاره - کتاب کوچکی از کازاکویچ

۱۰۳ - چپق - يك داستان جذاب و انسانی از یوری ناگیبین

۱۰۴ - مرغ روئین - نوشته‌ی آناتولی ریباکف

۱۰۵ - خصلت روسی

۱۰۶ - وقتی گل سنک‌ها پرواز میکنند - از چنگیز آتیماتف

۱۰۷ - سرگذشت مادر - از چنگیز آتیماتف

۱۰۸ - الوداع گل ساری - از چنگیز آتیماتف

۱۰۹ - سبز و آبی - از یوری کازاکوف

۲۱۰ - دو جلد فیزیک برای همه - بسیار جالب و آموزنده

۱۱۱ - من خورشید رامی بینم - از ن. دو میادزه

۱۱۲ - سریوژا -

۱۱۳ - داستان پداگوژیکی - دو جلد از ماکارانکو

۱۱۴ - داستان يك انسان واقعی - بوریس پلهوی

۱۱۵ - درخانه و در دبستان

۱۱۶- نامه - مجموعه داستانهای شیرین از چند نویسنده شوروی در کمال تاسف باید بگویم، این کتابها که آئینه زندگی و روابط يك ملت بزرگ است، در کتابفروشیهای ما پیدا نمیشود. تبلیغات زهرآگین دشمنان نیکی و پاکی کار را به آنجا رسانده اند، که در ذهن ما اثر بدی بجای مانده . شما اگر یکی از این کتابها را بدوست خود توصیه کنید. بلافاصله خواهد گفت: اه اینکه تبلیغات کمونیستی!! - اما در حقیقت این کتابها تبلیغات نیست بلکه به راستی زندگی پر جوش و خروش ملتی است که در کار ساختن انسان طراز نوین. انسان در مکتب سوسیالیزم است. بهمین علت، در ایران سه نماینده برای دریافت این کتابها وجود دارد که بتدریج ثروت آنها بسیار بالا رفته. و کسیکه ثروتش روز بروز بالا میرود. بی آنکه خود بخواهد دشمن سوسیالیزم میشود. و لذا این کتابها را نمی آورند. و از همه مهم تر دستهای پر قدرتی هم در کار است تا این کتابها وارد نشود و بدست من و شما نرسد. اما در گذشته که این نمایندگان کمتر ثروت داشتند، و ناخود آگاه دشمن سوسیالیزم نبودند. که گاه این کتابها می آمد گروه زیادی آنها را می خریدند. و حالا کم و بیش پیدا میشود. اگر دوست داشته باشید. اگر تحت تاثیر دشمنان نیکی نباشید، میتوانید آنها را پیدا کرده بخوانید و لذت ببرید.

۱۱۷- خرابکار نوشته عزیز نسین - ترجمه ی زنده یاد صمد بهرنگی

۱۱۸- سر نوشت يك انسان- از میخائیل شولوخوف

۱۱۹- عشق به زندگی از جک لندن- ترجمه ی نوذر

۱۲۰- آوای وحش- از جک لندن

۱۲۱- گرگ دریا- از جک لندن- ترجمه ی جواد پیمان

۱۲۲- شکست- از الکساندر فادایف- ترجمه ی رضا شلتوکی

۱۲۳- سرزمین کف- از ایوان یفریموف- عزیز یوسفی

۱۲۴- هم سفر من- از ماکسیم گورکی- ترجمه ی ه. شفیمی

۱۲۵- استادان زندگی- از ماکسیم گورکی

۱۲۶- دوران کودکی از ماکسیم گورکی- ترجمه ی کریم کشاورز

۱۲۷- در اعماق اجتماع- از ماکسیم گورکی

- ۱۲۸- در جستجوی نان- از ماکسیم گورکی- ترجمه‌ی احمد صادق
- ۱۲۹- چلکاش- از ماکسیم گورکی- ترجمه مهندس کاظم انصاری
- ۱۳۰- آرتامانف‌ها- از گورکی
- ۱۳۱- سه رفیق- از ماکسیم گورکی- ابراهیم یونسی
- ۱۳۲- دانشکده‌های من- از ماکسیم گورکی- علی‌اصغر هلالیان
- ۱۳۳- دیوید کاپرفیلد- از چارلز دیکنز- محمد رضا جعفری
- ۱۳۴- کلبه‌ی عمو تم- هریت بیچراسو- منیره جزنی
- ۱۳۵- کوه‌های سپید- محمد رضا زمانی
- ۱۳۶- برکه‌ی آتش- محمد رضا زمانی
- ۱۳۷- شهر طلا و سرب- محمد رضا زمانی
- ۱۳۸- کودک سرباز دریا
- ۱۳۹- باخان‌مان- هکتور مالو- ترجمه‌ی محمد قاضی
- ۱۴۰- ماجراجوی جوان- ترجمه‌ی محمد قاضی
- ۱۴۱- سک و لگرد- از صادق هدایت
- ۱۴۲- عنتری که لوطی‌اش مرده بود- از صادق چوبک
- ۱۴۳- سه قطره خون- از صادق هدایت
- ۱۴۴- شلواری‌های وصله‌دار- از رسول پرویزی
- ۱۴۵- ترانه‌های خیام- از صادق هدایت
- ۱۴۶- چراغ آخر- از صادق چوبک
- ۱۴۷- زنده بگور- از صادق هدایت
- ۱۴۸- عزاداران بیل- از غلامحسین ساعدی
- ۱۴۹- آدم‌ها و خرچنگ‌ها- خوزوئودوکاسترو- محمد قاضی
- ۱۵۰- مهربی مار- م.آ. به‌آذین
- ۱۵۱- بچه‌های هیروشیما- از رحیم رئیس‌نیا
- ۱۵۲- گاهواره بان- از محمود دولت‌آبادی
- ۱۵۳- اوسنه‌ی باباسبحان- از محمود دولت‌آبادی
- ۱۵۴- هجرت سلیمان- از دولت‌آبادی
- ۱۵۵- مثل همیشه- از هوشنگ گل‌شیری

- ۱۵۶- شازده احتجاب- از هوشنگ گلشیری
 ۱۵۷- ارباب- نوشته‌ی ماکسیم گورکی- ترجمه‌ی نوذر
 ۱۵۸- افسانه‌های ایتالیا- از گورکی ترجمه‌ی بهروز دهقانی
 ۱۵۹- دختر کتابدار- استفان زوریان
 ۱۶۰- مردی در قفس - از فریدون تنکابنی
 ۱۶۲- آری این چنین بود برادر- دکتر علی شریعتی
 ۱۶۳- قصه‌ی شیرین ملا- از اصغر الهی
 ۱۶۴- بازی- از اصغر الهی
 ۱۶۵- ماجراهای باور نکردنی پرفسور براتشتام- ترجمه‌ی حسن

پستا

- ۱۶۶- میان دوسفر- از فریدون تنکابنی
 ۱۶۷- جنک سحر- شامل آثاری از چند نویسنده و شاعر خوب
 ۱۶۸- قمارباز- اثر داستایوسکی
 ۱۷۰- جنک صدا- مجموعه‌ای از شعر و قصه
 ۱۷۱- فرهاد چهارم- از احسان طبری
 ۱۷۲- شغال شاه - از احسان طبری
- در این موقع که ۱۷۲ عنوان کتاب اعم از قصه و داستان، برای تو گل کوچک باغ بزرگ زندگی نوشته‌ام، و بدون شك همه‌ی آنها را مطالعه نموده‌ای و حتم دارم که بخاطر خودت یکی از روزنامه هاراهم ورق زده و کم و بیش- با اخباریکه از رادیو شنیده‌ای، قدم در جهان دیگری گذارده‌ای. همانطور که قبلا بعرض رساندم. در بهار آزادی، سازمانها و گروهها و احزاب سیاسی بسیاری قدم در گستره‌ی هستی گذارده‌اند.
- این گروهها- و این سازمانها- و این احزاب، هر کدام برای خود روزنامه‌ای دارند. که در آن افکار و اندیشه و عقاید و جهان بینی خود را می‌نویسند، و به میان مردم می‌فرستند. اگر به پرسشی هدف از نوشتن و چاپ کردن و به میان مردم فرستادن این روزنامه‌ها چیست؟
- باید بگویم: که هدف آنها جمع‌آوری (یار) است. جمع‌آوری دوست است. همره و همدل و هم‌اندیشه است. هر کدام از آنها میل دارد یاران

بسیاری داشته باشد. نیروی عظیم تری بدور خود گردآوری کند. هواداران بسیاری برای خود دست و پا کند. تا بدان وسیله وزنه‌ی سنگینی در سرنوشت جامعه باشد. یعنی بتواند به اتکاء نیروی هواداران و دوستان در سازندگی مملکت سهم داشته باشد.

و بسیار طبیعی است. همیشه آن حزبی پیروز میشود که صداقت بیشتری دارد. اندیشه‌ی بهتری دارد، و از علوم زمان بهره میگیرد و تجربه‌ی فراوان دارد. زیرا هر کس مردم را صادقانه دوست داشته باشد و منافع مردم را در نظر بگیرد. خواه ناخواه در قلب مردم جایز میکند و دوستان بی‌حد و حسابی دورش رامیگیرند. البته ممکن است، حزبی هم به اتکاء قدرت سرنیزه زمانی بلند ادامه‌ی حیات بدهد - مانند حزب فراگیر رستاخیز. اما قدرت سرنیزه - قدرت دل‌های مردم را ندارد. و دیدیم که حزب فراگیر رستاخیز - با آن همه سرنیزه و با آن همه قدرت بیان اندیشه، یعنی داشتن امکانات برای تبلیغ - در یک برهه از زمان همانند یک بادبادک در سینه‌ی فضا ترکید و چون حباب از بین رفت. و این سرنوشت غیر قابل تغییر گروهها و سازمانها و احزابی است که در قلب مردم جا ندارند که بماند.

اما در این بهار آزادی، از پی این انقلاب شکوهمند خلق قهرمان ایران. مطلب فرق میکنند. زیرا - این گروهها - و این سازمانها و احزاب، اغلب مردمی هستند. یعنی درد مردم جادارند. بدین سبب است، که هر کدام روزنامه‌ای بیرون میدهند، تا من و شما بخوانیم و در مورد آنها داوری و قضاوت کنیم. یا آنها را دوست بداریم و در کنارشان باشیم - یا به آنها ایراد بگیریم تا خود را بهتر بسازند. یا دوستشان نداشته باشیم و در کنارشان نباشیم. خلاصه‌ی کلام اینکه. روزنامه‌ها هم مانند همان کتابها دست روی مغز مامیگذارند و فریاد می‌کشند بیدار شو.

حالا - من از تو استدعا می‌کنم - به عنوان روزنامه‌ها نگاه کن ، و روزنامه‌ی دلخواه را انتخاب، و گام بزرگتری در جهان پهناور بردار. پیام خلق - به گمانم این روزنامه متعلق به سازمان مجاهدین خلق ایران است.

اگر روزنامه مطالعه کرده باشی، حتما میدانی که این روزها کلمه‌ی (چپ و راست) زیاد بگوش میخورد. مسلمان و غیرمسلمان - مذهبی و غیر مذهبی - دو کلمه‌ایکه مانند دوسکه سفید همه‌جا رایج است و مردم بی‌دریغ آنرا خرج میکنند. اما کمتر به معنی آن آشنا هستند.

الحال، سازمان مجاهدین خلق يك سازمان مذهبی است، که پیرو اسلام مترقی میباشد. اسلام مترقی یعنی چه؟ یعنی اینکه بابت بهره‌گیری از علوم زمان بسوی ترقی و تعالی گام برمیدارد. این يك روی سکه - روی دیگر سکه اینکه آنها مذهبی هستند و طبعاً دشمن سرسخت نیروهای چپ. اما شنیده‌ای که میگویند دشمن دانا بلندت میکند - بر زمینت می‌زند نادان دوست .

وقتی روزنامه‌ی این جماعت را بخوانی - خواهی فهمید که مردمان بسیار باسرفی هستند. به گمان من، بسیار باسواد و فہیم و مهمتراز همه پیرو عدالت و انصافند. آنها مسلمانند و طبعاً دشمن سرسخت فلسفه‌های دیگر. اما بندرت به صاحبان اندیشه‌های مخالف فحاشی و بدگوئی میکنند. از همین روش آنهاست که من قضاوت میکنم آنها مردم نجیب و شریفی هستند .

روزنامه‌ی دیگریست بنام امت - قبلاً نام آنرا برایت نوشتم. در حقیقت نمیدانم این روزنامه متعلق بکدام گروه و کدام جماعت سیاسی است. اما میدانم ناشر افکار اسلام است و مردم مسلمان. این روزنامه هم روزنامه پاک و منزله‌ایست.

این توضیحات بدان سبب است. که اگر روزی و روزگاری در اثر مطالعه قدم در دنیای گنده‌ها گذاری و مدام دیدی که گروهک‌هایی که خود را چپ هم معرفی میکنند و دائماً مانند سکه پاسوخته در میان مردم میلولند و پاچه‌ی چپ‌ها را میگیرند، متوجهی حقیقت زندگی باشی .

کار - روزنامه‌ایست متعلق بسازمان چریکهای فدائی خلق.

مردم - روزنامه‌ی ارگان مرکزی حزب توده‌ی ایران.

مطالعه‌ی این روزنامه را بشما توصیه نمیکنم. اما زمانی که درست ششصد جلد کتاب مطالعه کردی - آنگاه این روزنامه را مطالعه بفرمای که

از آن بسی لذت خواهی برد .
 آذرخش - روزنامه‌ی هفتگی کوچکی است، درست به اندازه تو
 شیطان بتمام معنی. اما فلفل نبین چه ریزه - بخون ببین چه تیزه .
 اتحاد - روزنامه‌ی هفتگی دیگریست، که وسیله‌ی جوانان جسوری
 تهیه میشود. این روزنامه راحتاً بخوان .
 آرمان - يك روزنامه‌ی وزین دیگر .
 سوگند: روزنامه‌ی هفتگی دیگریست، که بوسیله‌ی غول ادبیات
 ایران م.آ. به آذین منتشر میشود. توصیه میکنم زمانی که سیصد عنوان
 کتاب راتمام کرده‌ای آنراهم شروع کن به مطالعه .
 اتحاد دموکراتیک مردم ایران، نشریه بسیار جالب دیگریست که
 بوسیله‌ی همان غول دانش تهیه میشود.

صدای معاصر - روزنامه‌ی پربارست که نباید فراموش شود.
 البته نشریات دیگری هم هست، که می‌ترسم اگر نام ببرم، تو این
 نوشته را پاره کنی و بگوئی: پدرسك احمق، کواين همه وقت و کواين همه
 پول. خب... باشه - عصبانی نشو .
 حالا يك تمنا و تقاضای دیگر از تو دارم. و آن اینکه کتابهایی که
 بصورت نمایشنامه نوشته شده فراموش نکن. اگر رغبت نداری - و اگر
 خسته میشوی و اگر لذت نمی‌بری - و یا خلاصه اینکه دوست نداری
 نمایشنامه بخونی. حرف من احمق رو قبول کن. اگر در حدود پنج جلد
 نمایشنامه را با سختی بخوانی - ششمی را بالذت با اشتیاق و از سر میل و
 رغبت خواهی خواند. زیرا لذت و درك مطلب و کسب آگاهی نمایشنامه
 بیش از زمان است.

- ۱۷۳ - درگیری - قصه‌ی علمی کوچکی از مرتضی خسرو نژاد
 ۱۷۴ - پیدایش و منشاء انسان - کتاب نازکی از ژان روستان
 ۱۷۵ - پیدایش انسان - م. ف. نستورخ - حمید امین
 ۱۷۶ - پیدایش انسان و عقاید داروین - از قارایون - عزیز محسنی
 ۱۷۷ - از میمون تا انسان - فریدون شایان
 ۱۷۸ - آیا انسان زاده‌ی میمون است - دکتر محمود بهزاد

- ۱۷۹- چگونه انسان غول شد- جلد اول- ایلین سگال- آذرآریان پور
 ۱۸۰- حاج آقا- ازصادق هدایت
 ۱۸۲- توپ- از غلامحسین ساعدی
 ۱۸۳- حلاج- نوشته‌ی علی میرفطروس
 ۱۸۴- مفهوم انجیل‌ها- از کری ولف- محمد قاضی
 ۱۸۵- ارثیه‌ی باد- نمایش نامه- ازدو نویسنده - رابرت لی و...
 ۱۸۶- توپ مرواری- ازصادق هدایت
 ۱۸۷- صد صغیه‌ی اول از تاریخ اجتماعی ایران جلد اول -

مرتضی راوندی

- ۱۸۸- تاریخ و فلسفه‌ی مذاهب جهان- بهالدین بازارگاد جلد اول
 ۱۸۹- هنرآدمیان نخستین- رضا علامه زاده
 ۱۹۰- انسان در گذرگاه تکامل- ایلین سگال- محمدرضا زمانی
 ۱۹۱- جلد سوم کتاب ایلین سگال
 ۱۹۲- صمد جاودانه شد - علی اشرف درویشیان
 ۱۹۳- زندگی و مرگ قهرمان- پاتریس لومومبا- غلامرضا نجاتی
 ۱۹۴- زندگی و حیات گاندی- رومن رولان
 ۱۹۵- زندگی بتهوون- رومن رولان
 ۱۹۶- یادنامه‌ی شهیدان
 ۱۹۷- یک دادگاه تاریخی انقلابی - خلق
 ۱۹۸- زندگی گالیله - برتولد برشت. دکتر عبدالرحیم احمدی
 ۱۹۹- زندگی و آموزش- زندگی بزرگ آموزگار زحمت کشان

جهان نین

- ۲۰۰- اسپارتاکوس - هوارد فاست- ابراهیم یونسی
 ۲۰۱- داستانی که نوشته نشد - ناصر ارانی
 ۲۰۲- خاطرات یک رفیق- مرضیه اسکویی
 ۲۰۳- حماسه‌ی مقاومت - از اشرف دهقانی
 ۲۰۴- آنهاکه گفتند : (نه) از سازمان چریکهای فدائی خلق
 ۲۰۵- دفاعیات دکتر ارانی در دادگاه نظامی

- ۲۰۶- دفاعیات خسرو روزبه - افسر حزب توده
- ۲۰- دفاعیات مسعود رجوی
- ۲۰۸- دفاعیات - شکراله پاك نژاد
- ۲۰۹- مجموع دفاعیات اعضاء سازمان مجاهدین خلق
- ۲۱۰- حالا- ازاین ولایت- علی اشرف درویشیان
- ۲۱۱- دشمن مردم - از هنریك ایبسن
- ۲۱۲- دیکته وزاویه - از غلامحسین ساعدی
- ۲۱۳- آرش - مجله‌ی آرش ویژه‌ی صمد بهرنگی
- ۲۱۴- راه رفتن روی ریل- از فریدون تنکابنی
- دلم تاب نداره . میل زیادی دارم که باتو گپ بزنم. باتو انسان خوبی که بدون شك این دوستان و چهارده جلد کتاب را خوانده‌ای اگر آن چند کتابی را که زیر نام دفاعیات یادداشت کرده‌ام خوانده باشی، بدون شك به حقیقت بزرگی دست یافته‌ای. و آن اینکه . این کتابها - این روزنامه ها- این بهار آزادی مفت بدست نیامده . از کتاب يك دادگاه تاریخی خلق مختصری برای می نویسم وکلای مدافع در دادگاهی که دشمنان ملت برپا کرده بودند قضات را متوجه شخصیت و ارزش اجتماعی مردانی که برنیمکت اتهام نشسته بودند، کردند.
- دکتر شایگان در این باره گفت: متوجه باشید که يك عده از برجستگان ملت را بدون گناهی بپای میز محاکمه کشانده‌اید امثال اینها در مملکت مافراوان نیست. اصراف نکنید.
- روزنامه‌ها و رادیو دولتی کوشیدند که جریان واقعی دادگاه را از نظر ملت پپوشانند. روزنامه‌های مزدور ادعای نامهی دشنام آمیز دادستان را بقول یکی از وکلای مدافع مثل داستان هزارویکشب بارها چاپ کردند، و رادیوی دولتی بارها آنرا با آب و تاب خواند. ولی هنگامیکه نوبت جواب به دشنام‌ها و افتراآت رسید، کارگزاران جهل و ستم لب فرو بسته. کوشیدند که دیگر نامی از محاکمه به میان نیاید. آنها خواستند چهره‌ی خورشید را پپوشانند. اما این کوشش بی‌مفیده‌ای بود. صدای حقیقت در اطاق دادگاه محصور نماند. پایداری افتخار آمیز متهمین و مدافعات درخشان آنها

دهان به دهان بگوش مردم رسید.

اگر آدمی باشی که بخواهی بسوی انسانیت قدم برداری - آرام - آرام مطالعه میکنی. آرام آرام جامعه رami شناسی. معنی سیاست را بنحو دقیق درك میکنی. و بتدریج رویدادهای جامعه خود و جوامع دیگر را بررسی خواهی نمود. دکتر و مهندس و دانشمند خواهی شد. و سرانجام یا درصاف توده های ملیونی محروم قرار خواهی گرفت. یا درصاف ضد توده ها. این همانند که چرخ بازیگر هزار رنگ و نیرنگ دارد. اما آنچه مسلم است اینکه خواهی دانست طبقات چه مفهومی دارد و دشمنان طبقاتی چگونه آزادیهای مردم را به بند می کشند.

و این بهار آزادی حاصل خونبهای چه مردان و زنان بزرگی است. آری آنروز که دشمنان طبقاتی - یادشمن کینه توز توده های ستم دیده را شناختید خواهید دانست. که این کتابها حاصل خون بزرگ شهدائی چون خسرو روزبه - چون همایون کتیرائی است که اکنون بر بساط کتابفروشیها خاک میخورد. و در حالیکه بشما می آموزند این کتابها کمونیستی است و کمونیست یعنی آدم بی خدا و بی دین - ترا و مرا از مطالعه آن باز میدارند. همان کاری که حکومتهای سرمایه داری پیوسته انجام میدهند.

روزگاری بود - که آدمها بخاطر مطالعه ای چند کتاب و دادن چند کتاب بدوست خود - بسا شبها شکنجه میشدند. بسی روزها و ماهها در سلولهای کوچک اسیر بودند. بسی سالها در زندان بسر می بردند.

چرا - چون کتاب جامعه را به انسان می شناساند.

انسان با مطالعه دشمن خونخوار زحمت کشان رami شناسد. با مطالعه ای کتاب انسان می فهمد. چرا این همه فقر و بدبختی، فساد و فحشاء و دزدی و جنایت وجود دارد.

و چرا بعضیها صاحب ملیونها ثروت - و صدها دستگاه خانه و آپارتمان و ماشین و مستخدم و غیره هستند. اما يك خانواده شش هفت نفری يك زحمت کش - در يك اطاق مخروبه، باید چون کرم خاکی درهم لول بخورند، و سفره که باز میکنند، و دیک دود زده را که مادر می آورد - پاهای مرغ را که کافه رستورانها قبل از طبخ دور ریخته اند - با شادمانی

به نیش بکشند و شکرگذار باشند - بی آنکه کودکان حتی سیر شده باشند.
و با آرزوی يك وعده غذای خوب و زیاد بخواب بروند.

۲۱۵- تاریخ مختصر جامعه . م. بیدسرخي

۲۱۶- جامعه شناسی از احمد قاسمی را بخوانید.

بگذارید یادآوری کنم که استاد آریان پور- کتاب قطوری دارد زیر نام زمینه‌ی جامعه شناسی. این کتاب برای اساتید - برای دانش‌جویان و برای آنها که همیشه در صدر جامعه قرار دارند نوشته شده، تا بخوانند و بروند کنفرانس بدهند. وزیر نام جامعه شناسان بزرگ زندگی خوبی داشته باشند. اما به نظر من- این کتاب برای من و تو، يك پول سیاه ارزشی ندارد .

نمونه‌ی بی‌ارزشی این کتاب، برای توده‌های ملیونی، حتی برای دانش‌جویان- همین بس که در رژیم اختناق بیش از ده بار تجدید چاپ شد. اما جامعه‌شناسی احمد قاسمی را تا آخرین لحظه‌ی سقوط هم اجازه‌ی چاپ ندادند. و این نشان میدهد که در زمینه‌ی جامعه شناسی استاد آریان پور. اندیشه‌ی مزاحم غارتگران و دشمنان خلق ابداً وجود ندارد. اما در کتاب کوچک احمد قاسمی. اندیشه‌ای که چون شلاق بصورت دزدان دست‌آوردنی نوع آدمی فرود می‌آید، زیاد است.

فقط نهایت تاسفی که وجود دارد - اینکه بزرگواری چون احمد قاسمی نمی‌بایستی در پایان عمر بدامن دشمن توده‌های مردم بیفتد گرامی حزب بزرگش را رها کند.

۲۱۷- مقدمه‌ای بر جامعه شناسی و فلسفه - فریدون شایان

۲۱۸- بررسی يك جامعه- تاراسف- ترجمه‌ی غلامحسین متین

۲۱۹- پول تنها ارزش و معیار ارزش‌ها- از فریدون تنکابنی

۲۲۰- آنچه باید يك انقلابی بداند- علی اکبر صفائی فراهانی

۲۲۱- چند مقاله درباره‌ی کشورهای در حال رشد- محمد محقق کجیدی

۲۲۲- تکنولوژی بورکراسی - محمد رضا زمانی

۲۲۳- اختناق هندوستان- ویل دورانت- رحیم نامور

۲۲۴- درآمدی بر سیر اندیشه در ایران - م پرمون

- ۲۲۵- افریقا باید متحد شود - قوام نکرومه - دکتر محمد توکل
- ۲۲۶- حد دوام در بلیوی - ترجمه‌ی حسین اقدامی
- ۲۲۷- رخسارهای اقتصادی ۲ جلد
- ۲۲۸- سیمای روستای ایران - باقر مومنی
- ۲۲۹- سرگشته‌ی راه حق - کازان تزاکیس - منیر جزنی
- ۲۳۰- نژاد پرستی و جهان خواری - لئونیدف
- ۲۳۱- کارتل‌های بین‌المللی و جهان سوم - ای. ایوانف. غلامحسین متین .
- ۲۳۲- چهار جلد کتاب الیگارشی یاخاندان حکومت‌گر ایران - ابوالفضل قاسمی
- ۲۳۳- انحصارات صنعتی و بانکی - ب. کیوان
- ۲۳۴- مرک کسب و کار من است - روبرمرل - احمد شاملو
- ۲۳۵- اصول علم اقتصاد - عبدالحسین نوشین
- ۲۳۶- پابرنه‌ها - زاهاریاستانکو - احمد شاملو
- ۲۳۷- مبانی علم اقتصاد - ب. نکتین - ناصر زرافشان
- ۲۳۸- کندوکاو در مسائل تربیتی - از صمد بهرنگی
- ۲۳۹- اقتصاد بزبان ساده - عسگری زاده
- ۲۴۰- بررسی چند مسأله‌ی اجتماعی - از علی‌اکبر اکبری
- ۲۴۱- اینچه ممد - از یاشار کمال - ثمین باغچه‌بان
- ۲۴۲- میرویم کمی هیزم جمع‌کنیم - ترجمه‌ی ناصر زرافشان
- ۲۴۳- خزه - هربرلوپوزیه - احمد شاملو
- ۲۴۴- برنامه ریزی و رشد شتابان - شارل تبله‌هایم
- ۲۴۵- قلعه‌ی مالویل - روبرمرل - محمد قاضی
- ۲۴۶- زندگی و مبارزات هوشی‌مین عموهو
- ۲۴۷- بامن به‌ارتش بیائید - از حکیم‌الهی
- ۲۴۸- ویتنام در آتش - از حسام‌الدین امامی
- ۲۴۹- فاجعه‌ی سرخ پوستان - دی‌براون - محمد قاضی
- ۲۵۰- باچشم‌های خودم - فلیسلانکر

- ۲۵۱- روزهای مصیبت بار اسرائیل
- ۲۵۲- روزهای سیاه غنا- از قوام نکرومه- جواد پیمان
- ۲۵۳- سیاهان امریکارا ساختند- بنجامین لوارلز- ابراهیم یونسی
- ۲۵۴- عرب و اسرائیل- از ماکسیم رودنسون
- ۲۵۵- جنگ ویتنام- از برتراند راسل- صمد خیرخواه
- ۲۵۶- سفیدها چه کردند- از انتشارات طوس
- ۲۵۷- بررسی روابط اگزیستانسیالیسم با جامعه- محمدرضا زمانی
- ۲۵۸- نقدی بر فریدویسم- هوشنگ تیزابی شهید توده‌ای
- ۲۵۹- روانشناسی در شوروی
- ۲۶۰- روانشناسی پلاتونف
- ۲۶۱- کارهای برگزیده پاولف
- ۲۶۲- مقدمه‌ای بر تاریخ - حمید امین
- ۲۶۳- نامه های پدری به دخترش- جواهر لعل نهرو
- ۲۶۴- گلمهائی که در جهنم می‌روید - از محمد مسعود
- ۲۶۵- گاو از غلامحسین ساعدی
- ۲۶۶- سه جلد تاریخ دنیای قدیم - ف.ب. کورفکین. بیدسرفی
- ۲۶۷- میراث‌خوار استعمار - دکتر مهدی بهار
- ۲۶۸- سیری در تاریخ ایران باستان - فریدون شایان
- ۲۶۹- شناخت طبیعت - میخائیل اسکات‌کین . غلامحسین متین
- ۲۷۰- سو و شن - سیمین دانشور
- ۲۷۱- تاریخ نوین ایران پرفسور ایرانف - هوشنگ تیزابی شهید توده‌ای
- ۲۷۲- همسایه‌ها - از احمد محمود
- ۲۷۳- ۶ سال انقلاب مشروطیت - احمد قاسمی
- ۲۷۴- گور و گهواره - از غلامحسین ساعدی - نمایش‌نامه
- ۲۷۵- ایران در آستانه انقلاب مشروطه - باقر مومنی
- ۲۷۶- فصل گستاخی - از غلامحسین ساعدی
- ۲۷۷- تاریخ مختصر جهان - محققان شوروی - محمدتقی فرامرزی

- ۲۷۸- گریولانوس - برتولت برشت - مهدی تقوی
- ۲۷۹- جلد چهارم تاریخ جهان باستان - قرون وسطی - توجه
- باقر مومنی و...
 ۲۸۰- پرواربندان - غلامحسین ساعدی
- ۲۸۱- جانشین غلامحسین ساعدی
- ۲۸۲- تاریخ سده‌های میانه - گ. م. دنسکوی - رحیم رئیس‌نیا
- ۲۸۳- فصلی در کنگو - امدسرزر - منوچهر هزارخانی
- ۲۸۴- جلد اول تاریخ جهان باستان - باقر مومنی و...
 ۲۸۵- نه‌ده‌دلاور و فرزندان او - برتولت برشت
- ۲۸۶- جلد دوم تاریخ جهان باستان - از محققان شوروی - باقر مومن و...
 ۲۸۷- سی‌زیف و مرگ - روبرمرل - احمد شاملو
- ۲۸۸- جلد سوم تاریخ جهان باستان - از محققان شوروی - باقر مومنی و...
 ۲۸۹- فقیرها - ژیکموند مورتیس - محمود تفضلی
- ۲۹۰- صد صفحه‌ی دیگر از جلد اول تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی راوندی
- ۲۹۲- آثار و ملاقات تقی ارانی
- ۲۹۳- صد صفحه سوم از جلد اول تاریخ اجتماعی راوندی
- ۲۹۴- گریز از آزادی - اریک فروم - عزت‌اله فولادوند
- ۲۹۵- صد صفحه‌ی چهارم از جلد اول تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی راوندی
- ۲۹۶- بازآفرینی واقعیت - تمپه‌از محمدعلی سپانلو
- ۲۹۷- صد صفحه‌ی پنجم - از تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی راوندی
- ۲۹۸- آنکه گفت آری و آنکه گفت نه - استثناء و قاعده - هردو از برشت - در یک‌شب بخوان
- ۲۹۹- صد صفحه‌ی ششم - از تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی

راوندی

- ۳۰۰- هیروشما - جان هرسی - چنگیز حیات داودی
 ۳۰۱- صد صفحه‌ی هفتم - از تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی

راوندی

- ۳۰۲- امریکای دیگر - یا فقر در ایالات متحده - مایکل هرینگتن -

ابراهیم یونسی

- ۳۰۴- مابقی جلد اول تاریخ اجتماعی راوندی را پایان ببر.
 ۳۰۵- سرمایه‌داری امریکا - ماریان دوبوزی - محمد قاضی
 ۳۰۶- سه جلدی بیست کشور امریکای لاتین - ترجمه‌ی محمد قاضی
 ۳۰۷- مساله‌ی فلسطین از حقوق‌دانان عرب - اسداله مبشری
 ۳۰۸- فلسطین - ترجمه‌ی منوچهر هزارخانی
 ۳۰۹- حماسه‌ی مقاومت فلسطین
 ۳۱۰- تاریخ مشروطه - احمد کسروی
 ۳۱۱- تاریخ ۱۸ ساله آذربایجان - احمد کسروی
 ۳۱۲- سوگ سیاوش - شاهرخ مسکوب
 ۳۱۳- نان و شراب - از ایناتسیوسیلوئه - محمد قاضی
 ۳۱۴- باباگوریو - بالذاک - م. آ. به‌آذین
 ۳۱۵- چرم ساغری - بالذاک - م. آ. به‌آذین
 ۳۱۶- گوشه‌ای از تاریخ ایران - عبدالله فتح‌اله‌یف - غلامحسین

متین

- ۳۱۷- مروارید - جان‌اشتاین‌بک
 ۳۱۸- ماه پنهان است - جان‌اشتاین‌بک
 ۳۱۹- قهرمان دوران - لرمانتف - کریم کشاورز
 ۳۲۰- خوشه‌های خشم - جان‌اشتاین‌بک - عبدالرحیم احمدی
 ۳۲۱- رمان دوپولی - برتولت برشت - ابوتراب باقرزاده
 ۳۲۲- هم‌شهری توم‌پین - هوارد فاست
 ۳۲۳- راه آزادی - هوارد فاست - رحیم نامور
 ۳۲۴- صدسال تنهایی - گابریل گارسیا مارکز - بهمن فرزانه

- ۳۲۵- فونتامارا- ایناتسیوسیلونه - منوچهر آتشی
- ۳۲۶- پدران و فرزندان - ایوان تورگتیف - ه. شفیعی
- ۳۲۷- بازگشت از اتازونی- الییارنبورک - م. بابک
- ۳۲۸- کار نوسنده - ایلیارنبورک
- ۳۲۹- دو یست صفحه از جلد اول - نگاهی بتاریخ جهان -
جواهر لعل نهرو
- ۳۳۰- اسیر خاک و پیاده‌ی شطرنج - از فریدون تنکابنی
- ۳۳۱- دو یست صفحه‌ی بعد از جلد اول نگاهی به تاریخ جهان نهرو
- ۳۳۲- قرعه برای مرگ - واهه کاجا - در سری کتابهای هفته
- ۳۳۳- جلد اول نگاهی به تاریخ جهان نهرو را تمام کن
- ۳۳۴- سرزمین خوش بختی - از فریدون تنکابنی
- ۳۳۵- ارباب‌ها - نادیانو آزوئلا - ترجمه‌ی سروش حبیبی
- ۳۳۶- دشمنان و اطاق شماره ۶ از چخوف
- ۳۳۷- بنال وطن - آلن پیتون - سیمین دانشور
- ۳۳۸- ابومسلم خراسانی - ترجمه‌ی دکتر شفیعی کدکنی
- ۳۳۹- رستم‌التواریخ - آصف هاشم
- ۳۴۰- باشرف‌ها - ع راصع
- ۳۴۱- شب‌های دوبه‌چی و آفتاب‌گردان از ناصر مودون
- ۳۴۲- تاریخ ادبیات شوروی - ترجمه‌ی ابراهیم یونسی
- ۳۴۳- سوسمارالدوله - رحیم رضازاده ملک
- ۳۴۴- واسکاسرخه - ماکسیم گورکی
- ۳۴۵- حیدرخان عمو اوغلی - رحیم رضازاده ملک
- ۳۴۶- جمیله - از چنگیز آیماتف
- ۳۴۷- آبشوران - علی‌اشرف درویشیان
- ۳۴۸- ستاره‌های شب تیره - فریدون تنکابنی
- ۳۴۹- دیوار دو طرف دارد - خلیل‌گرین - اختر شریعت‌زاده
- ۳۵۰- دنیا انبار اسلحه - رحیم رئیس‌نیا
- ۳۵۲- زائری زیر باران از احمد محمود

- ۳۵۲- هنر داستان نویسی - ابراهیم یونسی
- ۳۵۳- سیاحت نامه‌ی ابراهیم بك - زین العابدین مراغه‌ای
- ۳۵۴- هدف ادبیات - ماکسیم گورکی - شفیع‌ها
- ۳۵۵- رئالیسم و تکامل تاریخی آن - علی اکبر تقی پور
- ۳۵۷- رئالیسم و ضد رئالیسم - دکتر میترا
- ۳۵۸- هنر چیست - لئوتولستوی - کاوه دهقان
- ۳۵۹- تاریخ رئالیسم - ترجمه‌ی محمد تقی فرامرزی
- ۳۶۰- رنج سرمستی - ایرونیك استون - پرویز داریوش
- ۳۶۱- شور زندگی - ایرونیك استون - ...
- ۳۶۲- پرواز بر فراز آشیانه فاخته
- ۳۶۳- مهمان این آقایان - م.آ. به آذین
- ۳۶۴- جنگل - اپتون سنیکلر - ابوتراب باقرزاده
- ۳۶۵- آزادی یا مرگ - نیکوس کازان تراکیس - محمد قاضی
- ۳۶۶- مسیح باز مصلوب - نیکوس کازان تراکیس - محمد قاضی
- ۳۶۷- آقای رئیس جمهور - آنخل استوریاس - محمد قاضی
- ۳۶۸- آدم آدم است - برتولت برشت - شریف لنکرانی
- ۳۶۹- ولپن بن جانسن - عبدالحسین نوشین
- ۳۷۰- جلد دوم تاریخ اجتماعی ایران - مرتضی راوندی
- ۳۱- ژان کریستف - رومن رولان چهار جلد - م.آ. به آذین
- ۳۷۲- دون آرام - میخائیل شولوخف - چهار جلد - م.آ. به آذین
- ۳۷۴- زمین نوآباد - میخائیل شولوخف - دو جلد م.آ. به آذین
- ۳۷۵- جلد سوم تاریخ اجتماعی راوندی را تمام کن
- ۳۷۶- چهره‌های درخشان مبارزان ایران - مریم فیروز
- ۳۷۷- عین الدوله و رژیم مشروطه
- ۳۷۸- مثل‌ها و چیستانها - صمد بهرنگک - بهروز دهقانی
- ۳۷۹- زنده‌ها - میکل دل کاستیلو - امیر بهبودی
- ۳۸۰- نقدی بر اسپارتاکوس - اشرف دهقانی
- ۳۸۱- ترانه‌های گزین از ۱۵ شاعر شوروی

- ۳۸۲- کیش شخصیت - ابوالحسن بنی صدر
- ۳۸۳- فاطمه فاطمه است - دکتر علی شریعتی
- ۳۸۴- تاریخ و ارزش آن در اسلام
- ۳۸۵- نامه امام موسوی - بقلم نایب‌الامام آیت‌اله خمینی
- ۳۸۶- کویر - دکتر علی شریعتی
- ۳۸۷- تنگسیر - صادق چوبک
- ۳۸۸- انقلاب مشروطه ایران - ایوانف - م. هوشیار
- ۳۸۹- خاطرات آقا بکف
- ۳۹۰- دست‌آفریده‌های هنری و مذهب مردمان پارینه سنگی - ترجمه‌ی دکتر نورالدین فرهیخته
- ۳۹۱- مبدأ نژادهای انسان - نستوزخ
- ۳۹۲- چند مسأله‌ی اجتماعی - احسان طبری
- ۳۹۳- استعمار نو - حسن صدر
- ۳۹۴- سیمای پنهان برزیل - فرانسیسکو خولیانو - محمد علی صفریان
- ۳۹۵- نگاهی به تاریخ جهان - جواهر لعل نهرو را تمام کن
- ۳۹۶- تاریخ تحولات اجتماعی - مرتضی راوندی
- ۳۹۷- تاریخ بیداری ایرانیان - ناظم‌السلام کرمانی
- ۳۹۸- تاریخ احزاب سیاسی - ملك الشعرای بهار
- ۳۹۹- تاریخ علوم - پی‌یر روسو
- ۴۰۰- تاریخ صنایع - پی‌یر روسو
- ۴۰۱- ظهور و سقوط رایش سوم - ویلیام شایرر - ابوطالب صارمی
- ۴۰۲- برخی بررسی‌ها درباره‌ی جهان بینی‌ها و جنبش‌های ایران - از احسان طبری
- ۴۰۳- تاریخ ماد - دیاکونف - کریم کشاورز
- ۴۰۴- تاریخ ایران - پیکولو سکایا - کریم کشاورز
- ۴۰۵- اسلام در ایران - پطروشفسکی - کریم کشاورز
- ۴۰۶- اسلام‌شناسی - دکتر علی شریعتی
- ۴۰۷- امیرکبیر و ایران - فریدون آدمیت

- ۴۰۸- الجزایر و مردان مجاهد - حسن صدر
- ۴۰۹- حالا اگر وقت داری فلسفه خواندن را شروع کن
- ۴۱۰- نگاهی ب فلسفه کهن- کتاب کوچکی است از م. پرمون
- ۴۱۱- درد اهل قلم - باقر مؤمنی - برای رفع خستگی از فلسفه
- ۴۱۲- يك يا دو فصل از سير حكمت در اروپا - محمد علی فروغی
- ۴۱۳- ورق پاره های زندان از بزرگ علوی
- ۴۱۴- ماتریالیسم دیالکتیک - موریس کنفورت
- ۴۱۵- نامه ها - از بزرگ علوی
- ۴۱۶- مارکسیسم لنینیسم بزبان ساده - که همان الفبای مبارزه است از احسان طبری
- ۴۱۷- ماتریالیسم تاریخی - از ژوزف استالین
- ۴۱۸- زمینه ی تاریخ فلسفه - خلیا پیچ
- ۴۱۹- بشر دوستان ژنده پوش- رابرت ترسال- رحیم نامور
- ۴۲۰- اصول دیالکتیک - ب کیوان- محمد تقی برومند
- ۴۲۱- زیر چوبه ی دار- ژولیوس فوچیک- احمد صادق
- ۴۲۲- سیر فلسفه در ایران- از اقبال لاهوری- دکتر حسین آریان پور
- ۴۲۳- فرزند خلق- از موریس ترز رزمنده فرانسوی در راه خلق
- ۴۲۴- تاریخ فلسفه ی غرب- برتراند راسل- نجف دریابندری
- ۴۲۵- نخستین فیلسوفان یونان- دکتر شرف الدین خراسانی
- ۴۲۶- سیر تاریخ گوردن چایلد - دکتر احمد بهمنش
- ۴۲۷- تاریخ فلسفه - ویل دورانت- عباس زریاب خوئی
- ۴۲۸- انسان خود را میسازد - گوردن چایلد - احمد کریمی
- ۴۲۹- شناخت مقوله های فلسفی - محمد تقی برومند
- ۴۳۰- ایران در آستانه ی یورش تازیان - کول سینکف - محمد رفیق یحیائی
- ۴۳۱- نظریه ی شناخت - موریس کنفورت- فرهاد نعمانی نیستانی
- ۴۳۲- اشکانیان - دیاکونف - کریم کشاورز
- ۴۳۳- هنر عشق ورزیدن- اریک فروم- پوری سلطانی

- ۴۳۴- ماده وانسان- م. واسیلیف مهندس پرویز قوامی
- ۴۳۵- سیری کوتاه درقرون جدید
- ۴۳۶- ایدئولوژی آلمانی- کارل مارکس- فریدریش انگلس
- ۴۳۷- انقلاب ۱۹۰۵
- ۴۳۸- پایان فلسفه‌ی کلاسیک درآلمان- فریدریش انگلس
- ۴۳۹- تاریخ معاصر- تاریخ حزب بلشویک شوروی
- ۴۴۰- انتی‌دورنیک - فریدریش انگلس
- ۴۴۱- تاریخ جدید شوروی
- ۴۴۲- مانفیست- کارل مارکس- فریدریش انگلس
- ۴۴۳- رودرو - ازباقر مومنی
- ۴۴۴- جهان‌بینی علمی- برتراند راسل - حسن منصور
- ۴۴۵- جنک شکر درکوبا- جهانگیر افکاری
- ۴۴۶- آموزش فلسفه‌ی علمی- ازاحسان طبری
- ۴۴۷- خرمگس- اتل لیلیان وینچ
- ۴۴۸- مقالات فلسفی- از تقی ارانی
- ۴۴۹- آنهاکه زنده‌اند- از ژان لافیت - احمد صادق
- ۴۵۰- مقالات فلسفی واجتماعی- احسان طبری
- ۴۵۱- برمیگردیم گل نسرين بچینیم- ژان لافیت- احمد صادق
- ۴۵۲- پسیکولوژی- از دکتر تقی ارانی
- ۴۵۳- رزفرانس- از ژان لافیت- ترجمه احمد صادق
- ۴۵۴- پنجاه و سه نفر- از بزرگ علوی
- ۴۵۵- زمینه‌ی تکامل اجتماعی- د. ک. متروپولسکی- پرویز بابائی
- ۴۵۶- چمدان بزرگ علوی
- ۴۵۷- سیر حکمت دراروپارا تمام کن
- ۴۵۸- صور اسرافیل- ازباقر مومنی
- ۴۵۹- جهان‌بینی مادی وجهان‌بینی ایده‌آلیستی- از م. ح. کاوه
- ۴۶۰- دو مقاله از شیلی- یونیفاسیوخواکین پاسوداس- حسین اقدامی
- ۴۶۱- مقدمه‌ی دوره‌ی فلسفه- میسیل آنگراند- خسرو روزبه -

افسر حزب توده .

- ۴۶۲- میرزا وسالاریها- از بزرگ علوی
 ۴۶۳- انسان کامل در زمینه‌ی فلسفه‌ی علمی- لئوشائوچی
 ۴۶۴- چشم‌هایش- از بزرگ علوی
 ۴۶۵- ماتریالیسم تاریخی- از فریدریش انگلس
 ۴۶۶- دوران بقدرت رسیدن رضاشاه- احسان طبری
 ۴۶۷- اصول مقدماتی فلسفه- ژرژ پلسبتر
 ۴۶۸- اصول فلسفه‌ی مارکسیسم- آفاناسیف
 ۴۶۹- در نیمه راه یک صحنه- ترجمه‌ی حسین اقدامی
 ۴۷۰- اصول کمونیسم- فریدریش انگلس- ترجمه‌ی هوشمند
 ۴۷۱- ده شب- شب شعر کانون نویسندگان
 ۴۷۲- لنین و لنینیسم- ترجمه و تالیف دکتر نورالدین کیانوری
 ۴۷۳- نوعی از هنر نوعی از اندیشه- سعید سلطان پور
 ۴۷۴- فلسفه‌ی هگل- ترجمه‌ی حمید عنایت
 ۴۷۵- مسائل لنینیسم- دو جلد- ژوزف استالین
 ۴۷۶- عرفان و اصول مادی- از دکتر تقی ارانی
 ۴۷۷- مبارزه‌ی عملی در شرائط کنونی- نورالدین کیانوری
 ۴۷۸- جهان بینی بورژوازی امریکا- از م.ح. کاوه
 ۴۷۹- در آستانه‌ی رستاخیز- امیرحسین آریان پور
 ۴۸۰- الفبای فلسفه- او. یاخوت و. پودوست نیک- ترجمه‌ی

کاظم رشیدی

- ۴۸۱- مبارزات طبقاتی- نورالدین کیانوری
 ۴۸۲- ماتریالیسم دیالکتیک- دکتر تقی ارانی
 ۴۸۳- میراث- نوشته‌ی ماکسیم گورکی- کاظم انصاری
 ۴۸۴- درباره‌ی فلسفه- علی کشتگر
 ۴۸۵- شکنجه و امید- از احسان طبری
 ۴۸۶- واژه‌های نو- از خسرو روزبه- افسر حزب توده
 ۴۸۷- فرهنگ لغات سیاسی و اجتماعی- از خسرو روزبه افسر

حزب توده

- ۴۸۸- بنیادهای اجتماعی دین - از یوسف قضائی - ۲۳۳
 ۴۸۹- حزب طبقه‌ی کارگر ورژیم و مذهب- کیانوری- احسان طبری
 ۴۹۰- ماتریالیسم دیالکتیک- ماتریالیسم تاریخی- ژوزف استالین
 ۴۹۱- دولت نادر- ک. ز. اشرفان - حمید امین
 ۴۹۲- ایدئولوژی - کتاب دوم تکامل- به گمانم از سازمان

مجاهدین خلق

- ۴۹۳- جمع‌بندی سه ساله - از حمید اشرف
 ۴۹۴- رهنمودهای شیوه‌ی تحلیل سیاسی- از سازمان مجاهدین خلق
 ۴۹۵- مواضع ایدئولوژی - انشعاب
 ۴۹۶- آوای انقلاب- از سازمان مجاهدین خلق
 ۴۹۷- تئوری تبلیغ مسلحانه - انحراف از مارکسیسم لنینیسم -

شهید تورج حیدری

- ۴۹۸- فرازی از تاریخ - از سازمان مجاهدین خلق
 ۵۹۹- سوسیالیسم واقعا موجود - کتاب بسیار کوچکی است از
 بوریس پونوماریف - پورهرمرزان
 ۵۰۰- چریکهای خلق چه میگویند. ف.م. جوان
 ۵۰۱- پیام به چریکهای فدائی خلق- دکتر نورالدین کیانوری
 ۵۰۲- افسانه‌ی طلاهای ایران- ف.م. جوانشیر
 ۵۰۳- منشأ خانواده و دولت- فریدریش انگلس- احمدزاده
 ۵۰۴- زندگی سلطان احمدشاه - حسین مکی
 ۵۰۵- دموکراسی ناقص - دکتر جاویده
 ۵۰۶- کوچه‌های شهر خواب - از رضا مرزبان
 ۵۰۷- شهری چون بهشت - سیمین دانشور
 ۵۰۸- روش شناسی - منطق- علم- ب. کیوان
 ۵۰۹- مفاهیم هنر - ب. کیوان
 ۵۱۰- سنگرها و مقمعه‌های خالی - بهرام صادقی
 ۵۱۱- بره‌ی گمشده‌ی راعی- هوشنگ گلشیری

- ۵۱۲- هیجدهم برومر - کارل مارکس - محمد پورهرمزان
- ۵۱۳- علم - دکتر محمود بهزاد
- ۵۱۴- فصل نان- علی اشرف درویشیان
- ۵۱۵- سوسیالیسم علی و سوسیالیسم تخیلی- فریدریش انگلس
ترجمه از خسرو روزبه - افسر حزب توده
- ۵۱۶- آیات انسان زاده میمون است- دکتر محمود بهزاد
- ۵۱۷- اندیشه های میرزا فتح علی آخوند زاده - فریدون آدمیت
- ۵۱۸- دارونیسیم و تکامل - دکتر محمود بهزاد
- ۵۱۹- دنشاء انواع- چارلز داروین- دکتر نورالدین فرهتجیه
- حالا- لنین بزرگترین نابغه ی جهان و آموزگار ارزنده میلیون ها انسان متجاوز از ده هزار صفحه کتاب نوشته است که به گمانم تمام آنها به همت محمد پورهرمزان به فارسی ترجمه و در این بهار آزادی حداقل یک کتاب هزار صفحه ئی اش موجود است. نام این کتاب مجموع مقالات است، که نام محمد پورهرمزان مترجم در ذیل آن هست.
- اگر تابستان است و ایام تعطیل- اگر وقت برای روزی حداقل دو ساعت مطالعه داری آنرا شروع کن.
- یادآوری میکنم- کتابهای بزرگان دانش را- سرسری خریداری نفرمائید. در شرائط فعلی ما- بعضی از افراد فاقد صلاحیت اینگونه کتابهارا به انواع و اقسام شکل و نام چاپ و در بازار می ریزند، که بیک پول سیاه نمی ارزند.
- معمولا تا آنجا که این حقیر متوجه شده ام. آثار علمی و اجتماعی مارکس- انگلس- لنین و ژوزف استالین. بیشتر بوسیله ی محمد پورهرمزان و نورالدین کیانوری و دیگر افراد باسواد که به نوعی به حزب توده وابسته بوده اند ترجمه شده . که صد البته اینان کار صحیح تری بدست داده اند. لذا از خریداری نمودن کتابهایی که فاقد نام نویسنده و مترجم و خلاصه شناسنامه ی کامل است خودداری فرمائید. چه اگر بهار آزادی به زمستان تیره تبدیل نشود. این کتابها بشیوه ی شایسته تجدید چاپ خواهد شد. نکته ی بسیار مهم اینکه، اغلب کتابهای ارزنده، بوسیله ی حزب توده،

در شرائط بسیار سخت و توان فرسائی، باخطی بی‌نهایت ریز چاپ شده که برای چشم خطر مرک و نابودی دارد. در انتظار باشید که اینگونه آثار ارزنده بوسیله‌ی حزب حروفچینی شده و ببازار بیاید.

بعنوان مثال دو کتاب بسیار خوب - مائوئیسم و بازتاب آن در ایران از ف.م. جوانشیر و نظری به جنبش کارگری - از عبدالصمد کام‌بخش با خط بسیار دردناکی موجود است. اگر خیلی جوان هستید این دو کتاب را تمام کنید. والا بسراغ کتابهای شعر شعرائی چون سیاوش کسرایی - شاملو - خوئی - مهدی‌اخوان ثالث - محمدزهری و کدکنی و دیگر بزرگان شعر و ادب بروید. تاناشران مسئولی یافت شوند و اینگونه کتاب‌های گرانبهارا حروفچینی و به آن شیوه و شکل که شایسته‌ی اینگونه کتابهاست بیرون بیاورند.

و احیانا اگر شعر دوست ندارید. یادفاتر شعر زود تمام میشود، و شما ناگزیرید چون ماهی به اقیانوس کتاب شیرجه بروید. زهی سعادت پس دنبال کنید آنچه در ذیل می‌آید.

۵۲۰ - اطاعت کورکورانه - از خسرو روزبه - افسر حزب توده

۵۲۱ - کاوه - یک نمایشنامه - از م.آ. ب آذین

۵۲۲ - فقر فلسفه - کارل مارکس - فریدریش انگلس

۵۲۳ - پاشنه‌ی آهنین از جک لندن - م. صبحدم.

۵۲۴ - نقش آمریکا در سرکوبی جنبش‌های رهائی بخش

از مایکل - تی - گلیر - ترجمه‌ی یولداش

۵۲۵ - مبارزه‌ی خلق کرد - از پرویز صالحی

۵۲۶ - اسناد تاریخی جنبش کارگری ایران. آ. سلطان زاده

۵۲۷ - سرچشمه‌ی اصول سوسیالیسم علمی - از ل. مینایف

ترجمه‌ی ش. کاوه

۵۲۸ - گفتاری در باب استعمار - امدسه زر - منوچهر هزارخانی

۵۲۹ - سیاست شعر - سیاست هنر - خسرو گلسرخی

۵۳۰ - آخرین دفاع - از خسرو گلسرخی

۵۳۱ - سیری در ادبیات غرب - ترجمه ابراهیم یونسی

- ۵۳۲- تاریخ مصر قدیم
- ۵۳۳- خطر راست در حزب کمونیست - ژوزف استالین
- ۵۳۴- زندگی و مبارزات هوشی مین
- ۵۳۵- تاریخ پیدایش و تکامل سندکاهها
- ۵۳۶- خان و دیگران - عبدالحسین نوشین
- ۵۳۷- مسائل اساسی مارکسیسم - گک. پلخانف
- ۵۳۸- دفاعیات مصدق
- ۵۳۹- چه باید کرد. چرن شففسکی
- ۵۴۰- جامعه و تولید - ای. یاخوت - احمد بیانی
- ۵۴۱- فولاد چگونه آبدیده شد
- ۵۴۲- شعور اجتماعی ب. کیوان
- ۵۴۳- ده روزی که دنیا را تکان داد. جانرید. ترجمه‌ی رحیم نامور
- ۵۴۴- ماتریالیسم فلسفی - بابک امیری
- ۵۴۵- نادرشاه - نریمان نریهانف
- ۵۴۶- کمون پاریس - مارکس - انگلس - بزرگ لنین
- ۵۴۷- نقش شخصیت در تاریخ - گک. پلخانف
- ۵۴۸- جنبش مزدک و مزدکیان - پرویز شهریاری
- ۵۴۹- مختصری درباره تاریخ مزدک - پرتو علوی
- ۵۵۰- بسوی سوسیالیسم - فیدل کاسترو
- ۵۵۱- لنین درباره‌ی حزب پرولتری (یعنی کارگری)
- ۵۵۲- فرهنگ سیاسی - داریوش آشوری
- ۵۵۳- تاریخ عرب در قرون جدید - و. لوتسکی - پرویز بابائی
- ۵۵۴- افسانه‌ی سوسیال امپریالیسم شوروی
- ۵۵۵- قانون اساسی شوروی
- ۵۵۶- تفسیر قانون اساسی - از مرتضی راوندی
- ۵۵۷- حالا - برای شناخت بهتر اسلام آنچه می نویسم بخوان
- ۵۵۸- تضاد دیالکتیکی - دکتر عبدالکریم سروش
- ۵۵۹- اصول فلسفه - روش رئالیسم - شهید استاد مرتضی مطهری

- ۵۶۰- علل گرایش به مادیگری - شهید استاد مرتضی مطهری
 ۵۶۱- نهضت‌های اسلام - شهید استاد مرتضی مطهری
 ۵۶۲- حالا تمام کتاب استاد دکتر علی شریعتی را مطالعه فرمائید
 ۵۶۳- وحی و نبوت - از استاد مرتضی مطهری
 ۵۶۴- حالا چند کتاب با خط خوب از لنین وجود دارد که اگر

میل‌داریه بخوانیه

- ۵۶۵- بیماری کودکی و چپ‌گرایی
 ۵۶۶- علم اخلاق اپیکور - ب. کیوان
 ۵۶۷- هم‌زیستی مسالمت‌آمیز - از لنین
 ۵۶۸- دولت و انقلاب - از لنین
 ۵۶۹- تروتسکیم و اندیشه‌های انحرافی آن - از لنین
 ۵۷۰- ماتریالیسم دیالکتیک و مکتب‌های فلسفی یونان - از م. ک.

کاوه

- ۵۷۱- درباره‌ی خرب - احسان طبری - نورالدین کیانوری -
 ایرج اسکندری
 ۵۷۲- مسائل تاریخ فلسفه - اوژن ماک - پرویز بابائی
 ۵۷۳- نازیسم - ویلیام شایرر، باقر مومنی - محمد مربوط
 ۵۷۴- حماسه‌ی چه‌گوارا
 ۵۷۵- اصول لنینسم - ژوزف استالین
 ۵۷۶- اسلام و مالکیت در مقایسه با نظام‌های اقتصادی غرب،
 آیت‌اله محمود طالقانی
 ۵۷۷- وظیفه‌ی ادبیات - ترجمه و تدوین ابوالحسن نجفی
 ۵۷۸- وضع طبقه‌ی کارگر - فریدریش انگلس
 ۵۷۹- امپریالیسم به منزله‌ی بالاترین مرحله‌ی سرمایه‌داری - لنین
 ۵۸۰- تاریخ مختصر حزب زحمت‌کشان ویتنام
 ۵۸۱- سه مقاله درباره‌ی بردگی - پطروشفسکی
 ۵۸۲- ناپلئون - تارله
 ۵۸۳- دارونیسیم و مذهب - نوراله‌ین فرهینخته

- ۵۸۵- ترس و نکبت رایش سوم - برشت
- ۵۸۶- حیات و طبیعت - از اوپارین
- ۵۸۷- منشاء انسان نستورخ
- ۵۸۸- سرگذشت زمین - ژرژ کاموف
- ۵۸۹- دور از میهن
- ۵۹۰- اوژنی گراند - بالزاک م.آ. به آذین
- ۵۹۱- نهم ژانویه - از ماگسیم گورگی - کتاب کم حجمی است بخوانید.
- ۵۹۲- مسائل افریقای امروز - از پوتخین
- ۵۹۳- وظایف سوسیال دموکراتهای روس از بزرگ لنین
- ۵۹۴- دو تاکتیک - از ولادیمیر ایلیچ اولیانف - لنین
- ۵۹۵- دون کیشوت - از سروانتس - محمد قاضی
- ۵۹۶- کتاب کوچه - از احمد شاملو - حرف آ.
- ۵۹۷- چرند و پرند از استاد علی اکبر دهخدا - دخو
- ۵۹۸- امثال و حکم - از استاد علی اکبر دهخدا - دخو
- ۵۹۹- روز اول ماه مه - روزگار گر چگونه پیدا شد - محمد عتیق پور
- ۶۰۰- انسان والا - از رحمت فیضی
- ۶۰۱- خانه قانون زده - چارمزدیکز - ابراهیم یونسی
- ۶۰۲- درکوی دوست - شاهرخ سلوک
- ۶۰۳- به گمان من ممکن است خیلی ها عقیده داشته باشند کتابی که اکنون نام می برم - میبایست در ابتدای این کتاب نوشته شده باشد که جوانها آنرا زودتر مطالعه نمایند. اما این نظر خود من نیست. زیرا این کتاب دو ترجمه دارد - یک ترجمه سنگین است و ترجمه دیگر اندکی ساده تر. با وصف این چون شیوه سطر بندی و تصاویری که در کتاب بکار رفته، کتاب را منگوشش نموده و مطالب ردیف نیست - بنابراین بهر دو جوانان عزیز در آن مراحل مطالعه نمی خورد. حالا میتوانید کتاب مزبور را که - مارکس بزبان ساده = نام دارد مطالعه نمائید. و بعد لنین

- بژبان ساده را .
- ۶۰۴- دیوان فرخی یزدی- شاعر آزاده و لب‌دوخته شده را بخوانید.
- دیوان پروین اعتصامی.
- ۶۰۵- دیوان میرزاده عشقی را مطالعه بفرمائید
- ۶۰۶- دیوان ابوالقاسم لاهوتی را حتماً فراموش نکنید. باید یادآوری کرد، که نسخه‌های فعلی دیوان لاهوتی کامل نیست. بگردید نسخه‌های چاپ مسکو را پیدا کنید.
- ۶۰۷- حالا کاپیتال - از کارل ماکس - فقط ترجمه ایرج اسکندری
- ۶۰۸- خداوندان اندیشه‌ی سیاسی را بخوانید.
- ۶۱۰- وظایف پرولتاریا در انقلاب ما- از لنین
- ۶۱۱- مبانی اقتصادی و سیاسی- از پ. نکتین- ب. کیوان
- ۶۱۲- اقتصاد سیاسی - از م.ف. جوانشیر
- ۶۱۳- اقتصاد سیاسی- از ژوزف استالین
- ۶۱۴- چه باید کرد- از دکتر علی شریعتی
- ۶۱۵- چه باید کرد- از لئون تولستوی
- ۶۱۶- چه باید کرد- از ولادی میر الیانف لنین
- ۶۱۷- کودتای شیلی- از شهود عینی
- ۶۱۸- تجربه‌ی شیلی .
- ۶۱۹- ماتریالیسم دیاکتیک بژبان ساده- ترجمه ع. رشیدیان
- ۶۲۰- داستانهای امروز ترک. رضاسید حسین- جلال خسروشاهی
- ۶۲۱- قربانی- کورتزیو مالاپارته - محمد قاضی
- ۶۲۲- تاریخ فلسفه جهان اسلام- عبدالحمید آیتی
- ۶۲۳- بازار اسلحه- آنتونی سمسون- فضل‌اله نیک‌آئین
- ۶۲۴- شب هول - هرمز شهدادی
- ۶۲۵- ادب فارسی- علی اصغر خبره زاده
- ۶۲۶- ابله - داستایوفسکی
- ۶۲۷- جنک و صلح- لئو تولستوی- کاظم انصاری
- ۶۲۸- میهن من کنگو- پاتریس لومومبا

- ۶۲۹- لبخند بخت- گی دو مو پاسان- کریم کشاورز
- ۶۳۰- تاریخ از نظر فلسفه‌ی مادی- گک. پلخانف. نورالدین کیانوری
- ۶۳۱- آنجا که ماهی‌ها سنک میشوند- خسرو حکیم رابط
- ۶۳۲- داستان ضحاک - سعید پور صمیمی
- ۶۳۳- قصه برای بزرگسالان- شچدرین- باقر مومنی
- ۶۳۴- پنج لول روسی- باقر مومنی
- ۶۳۵- خانواده در جامعه‌ی سوسیالیستی - لنین
- ۶۳۶- قیام آذربایجان و ستارخان - اسماعیل امیر خسروی
- ۶۳۷- راز کیهانی- آرتورس کلارک - پرویز دوائی
- ۶۳۸- نوسازی جامعه.
- ۶۳۹- سرگذشت زیست شناسی- ایزاک آسیمون- محمود بهزاد
- ۶۴۰- ماده‌گرائی میکانیکی- موریس کن فورت- نصراله کسرائیان
- ۶۴۱- شناخت منظومه‌ی شمسی- ترجمه‌ی دکتر نورالدین فرهیخته
- ۶۴۲- ارزش - هانری دنیس- ب. کیوان
- ۶۴۳- ماتریالیسم تاریخی و یکصد گفتار فلسفی- از امیر نیک آئین
- ۶۴۴- حیوان رادست کم‌نگیر. از عزیز نسین- ثمین باغچه بان
- ۶۴۵- بن بلا- از روبرمرل
- ۶۴۶- گریه در آب- از عمران صلاحی - شعر
- ۶۴۷- هفدهم- از عمران صلاحی- شعر
- ۶۴۸- راهیان شعر امروز- شعر جالب نو- از شعرای خوب
- ۶۴۹- دونده‌ی تنها- از محسن یلفانی
- ۶۵۰- صدای میرا- از سعید سلطان پور- شعر نو
- ۶۵۱- خانواده‌ی مقدس- مارکس- انگلس
- ۶۵۲- ماتریالیسم دیالکتیک و ماتریالیسم تاریخی- ژوزف استالین
- ۶۵۳- برخی ملاحظات پیرامون انقلاب مشروطیت- رحیم نامور
- ۶۵۴- تحلیل آموزشی- بیانیه‌ی اپورتونیست‌های چپ‌نما
- از سازمان مجاهدین خلق
- ۶۵۵- یونان سرهنگان- ترجمه‌ی منوچهر فکری ارشاد

- ۶۵۶- آزادی چیست
- ۶۵۷- راه رشد غیر سرمایه‌داری- الیانفسکی
- ۶۵۸- ارتش عظیم زنان به میدان می‌آید.
- ۶۵۹- امپراطوری صحرا نوردان- رنه گروسه- عبدالحسین میکده
- ۶۶۰- سحوری- دفتر شعرا از نعمت میرزاده
- ۶۶۱- کلیات تاریخ. ه. ج- ولز- مسعود رجب‌نیا
- ۶۶۲- هوای تازه - از احمد شاملو
- ۶۶۳- دوره‌ی کلیات تاریخ ایران- پیرنیا- اقبال آشتیانی
- ۶۶۴- باغ آینه - از احمد شاملو
- ۶۶۵- تاریخ ایران بعد از اسلام- دکتر عبدالحسین زرین‌کوب
- ۶۶۶- نژادپرستی و فرهنگ- مه‌سه‌زر- منوچهر هزارخانی
- ۶۶۷- سه گفتار درباره‌ی آریائی‌ان- مسعود رجب‌نیا
- ۶۶۸- از سقراط تا ارسطو- دکتر شرف‌الدین خراسانی
- ۶۶۹- گفتار در باب آزادی- محمود اعتمادزاده - به‌آزین
- ۶۷۰- از برونو تا هگل- دکتر شرف‌الدین خراسانی
- ۶۷۱- ریشه‌ها- الکس هیلی- علیرضا فرهمند
- ۶۷۲- تاریخ مختصر جنبش کارگری در ایران- عبدالصمد کام‌بخش
- ۶۷۳- فلسفه رواقی- ژان برن- ابوالقاسم پورحسینی
- ۶۷۴- بره‌ی گمشده‌ی راعی- هوشنگ گلشیری
- ۶۷۵- عصر خرد- استوارت همپشیر- احمد سعادت نژاد ۸ جلد
- ۶۷۶- کلیدر - محمود دولت‌آبادی
- ۶۷۷- پوست سیاه - صورتک‌های سفید- قانون- محمدعلی‌کاردان
- ۶۷۸- اندوه بی‌پایان- تنکابنی
- ۶۷۹- بررسی مشی چریکی- م. بابک
- ۶۸۰- سی و پنج سال حزب توده ایران - نورالدین کیانوری
- ۶۸۱- جای خالی سلوج- محمود دولت‌آبادی
- ۶۸۲- با شبیرو - محمود دولت‌آبادی
- ۶۸۳- کنسر و فلسفه - ترجمه‌ی حسین اقدامی

- ۶۸۴- خدا را هجی کن - ترجمه‌ی حسین اقدامی نشر نوپا
- ۶۸۵- شادکامان دره قره‌سوی - علی محمد افغانی
- ۶۸۶- شوهر آهوخانم - علی محمد افغانی
- ۶۷۸- تکنیک تآتر - سمیراب امین
- ۶۸۸- هنر تآتر - عبدالحسین نوشین
- ۶۸۹- بدعت‌ها و بدایع نیما یوشیج - مهدی اخوان ثالث
- ۶۹۰- زمستان - مهدی اخوان ثالث
- ۶۹۱- سالنامه‌ی توده - ۱۳۴۹
- ۶۲۹- تکامل نظر مونیستی تاریخ یلخانف - جلال علوی نیا و سعداله علیزاده
- ۶۹۳- شطرنج یک طرفه - ترجمه حسین اقدامی
- ۶۹۴- فرقه‌ی دموکرات - عمیدی نوری
- ۶۹۵- عزیر حاجی بگوف و انقلاب - رحیم رئیس نیا
- ۶۹۶- بازیگران عصر طلائی - ابراهیم خواجه نوری
- ۶۹۷- انسان مربی - نویسنده - ترجمه‌ی ب. کیوان
- ۶۹۸- افسانه‌ی آغری - یاشارکمال - رحیم رئیس نیا
- ۶۹۹- ما و روحانیت مترقی - نورالدین کیانوری - احسان طبری
- ۷۰۰- کارل مارکس و مکتب اشتراکی
- ۷۰۱- آزادی و سیاست - عبدالرحیم کالبوف - ایرج افشار
- ۷۰۲- پدیده‌های مبتذل - محمدرضا صادقی
- ۷۰۳- جریان‌های بزرگ تاریخ - ژان پیرن - رضا مشایخی
- ۷۰۴- آزادی و حیثیت انسانی - محمدعلی جمالزاده
- ۷۰۵- با من بشمیرنو بیائید - کلیم‌الهی
- ۷۰۶- سروته یک کرباس - محمدعلی جمالزاده
- ۷۰۷- تاریخ جهان نو - رابرت روزول پالمر - طاهری
- ۷۰۸- سید جمال‌الدین اسدآبادی
- ۷۰۹- سردار جنگل - ابراهیم فخرائی
- ۷۱۰- سبک شناسی - محمدتقی بهار ملک‌الشعرا

- ۷۱۱- کتابهائی که دنیا را تغییر داد - ترجمه سروش حبیبی
- ۷۲۱- تاریخ تمدن اسلام - جرجی زیدان
- ۷۱۳- حماسه‌ی گویر - باستانی پاریزی
- ۷۱۴- دانشمندان نامی - از سری علم برای جوانان
- ۷۱۵- جاودانه مردی از ویتنام - بروایت فان تی کوین
- ۷۱۶- مارکسیسم و مسئله‌ی ملی - ژوزف استالین
- ۷۱۷- سازمان‌دهی زنان - بزرگ‌لنین
- ۷۱۸- ۶۰ سال انقلاب بزرگ اکتبر
- ۷۱۹- چند تن از رهبران سوسیالیسم
- ۷۲۰- میرزا علی معجز شبستری - بزبان فارسی
- ۷۲۱- هوپ-هوپ نامه- میرزا علی اکبر صابر
- ۷۲۲- سهند - درباره‌ی جامعه‌شناسی و ادبیات - علی میرفطروس
- ۷۲۳- سوسیالیزم و مذهب - نورالدین کیانوری
- ۷۲۴- حزب طبقه‌ی کارگر و مذهب - نورالدین کیانوری
- ۷۲۵- زندگی و دفاعیات هوشنگ ترگل - از گروه آرمان خلق
- ۷۲۶- دوگفتار از فیدل کاسترو - ج. نوائی
- ۷۲۷- تالیران - ی.و. تارله - محمد علی مهمیه
- ۷۲۸- سه فیلسوف بزرگ - علی اصغر حلبی
- ۷۲۹- ابر دل‌باخته - ناظم حکمت
- ۷۳۰- در زندان و در آزادی - از ناظم حکمت
- ۷۳۱- در باره‌ی ادبیات - پلخانف - هزارخانی
- ۷۳۲- مقدمه‌ای بر فلسفه‌ی معاصر - حمید حمید
- ۷۳۳- کنسر و فلسفه - ترجمه‌ی حسین اقدامی
- ۷۳۴- سوگنامه‌ی حلاج - ترجمه‌ی باقر معین
- ۷۳۵- کاترینا بلوم - هانریش بل
- ۷۳۶- مرید شیطان - جورج برنارد شاد
- ۷۳۷- زوربای یونانی - نیکوس کازان تزاکیس - محمد کاظمی
- ۷۳۸- حماسه‌ی چه‌گوارا - ترجمه پرویز علوی

- ۷۳۹- افسانه‌های تبابی - سوفوکلس - شاهرخ سکوب
- ۷۴۰- الجزایری - فریدون تنکابنی
- ۷۴۱- یادداشت‌های شهر شلوغ - فریدون تنکابنی
- ۷۴۲- منتخب آثار - به . آذین
- ۷۴۳- سخن از جنگل سبز است و تبردار و تبر - امین فقیری
- ۷۴۴- غریبه‌ها و پسرک بومی - احمد محمود
- ۷۴۵- شب‌نشینی باشکوه - ساعدی
- ۷۴۶- چشم در برابر چشم - ساعدی
- ۷۴۷- کریستن و کید - هوشنگ گلشیری
- ۷۴۸- دائی‌جان ناپلئون - ایرج پزشک‌زاد
- ۷۴۹- انقلاب تکاملی اسلام - جلال‌الدین فارسی
- ۷۵۰- ماجرای خنده‌دار - آناتول فرانس
- ۷۵۱- جزیره‌ی پنگوئن‌ها - آناتول فرانس
- ۷۵۲- تاریخ انقلاب روسیه ن تروتسکی
- ۷۵۳- دیو...دیو - بزرگ علوی
- ۷۵۴- شهر شیطان زرد - ماکسیم گورکی - عبدالله جاویدی
- ۷۵۵- پنجاه سال نفت - مصطفی فاتح
- ۷۵۶- تاریخ بیست‌ساله‌ی ایران - حسین مکی
- ۷۵۷- مکتب‌های ادبی - رضا سیدحسینی
- ۷۵۸- جنگ بی‌پایان - امریکا در تدارک ویتنام‌های دیگر
- ۷۵۹- تاریخ آزادفکری - جی باری
- ۷۶۰- فرهنگ کارگر - لونا چارسکی
- ۷۶۱- سوسیالیسم در شیلی آینده
- ۷۶۲- چنگیزخان - واسیلی یان
- ۷۶۳- نگاهی به فلسفه فریدون شایان
- ۷۶۴- از خواب تا بیداری - زردشت اعتمادزاده
- ۷۶۵- فرمان‌سوری در ایران - اسماعیل برائین
- ۷۶۶- از صبا تا نیما - یحیی آرین‌پور

- ۷۶۷- از جدائی‌ها - حمید مصدق
 ۷۶۸- شاهزاده وگدا - مارك تواین
 ۷۶۹- مادر برتولت برشت
 ۷۷۰- قبر سرباز گمنام - بوریس پلهوی - حسین نوروزی
 ۷۷۱- خدا حافظ گاری کوپر - سروش حبیبی
 ۷۷۲- ماجرای يك پيشوای شهید - ایناتسیو سیلونه - محمدقاسمی
 ۷۷۳- نقش پرند - م.آ. به‌آذین
 ۷۷۴- خشم و هیاهو - ویلیام فاگز - بهمن شعله‌ور
 ۷۷۵- ژرمینال - امیل زولا - سروش حبیبی
 ۷۷۶- چین سرخ - ادگاراسنو - سیف غفاری
 ۷۷۷- مادام بواری - گوستاو فلوبر - رضا عقیلی - محمد قاضی
 ۷۷۸- جنایات و مکافات - داستایوفسکی - مهری آهی
 ۷۷۹- سرود آنکه گفت (نه) از علی میرفطروس
 ۷۸۰- ماتریالیسم تاریخی - فریدریش انگلیس
 ۷۸۱- زنده باد زاپاتا - جان اشتاین بک

شکی نیست که بمن خواهی گفت: بی‌شعور احمق، این چه طرز سیستم‌بندی کتاب برای مطالعه است. یکی از آسمان و یکی از زمین. صد صفحه اینجا و يك جلد آنجا. اینجا فلسفه، آنجا رمان، يك کتاب اقتصاد - يك دفتر شعر. این‌کارتو بدرد عمهات میخورد. بهتر است فضولی را کنار بگذاری و دخالت در امری که در صلاحیت تو نیست ننمائی.

در این مورد حق باشماست. شما نه تنها مختار و مجاز هستید که هر دشنامی میل دارید بمن بدهید. بلکه میتوانید از اینکه وقت گرانمایتان را تلف نموده‌ام مراسیلی بزنید. و اگر دم‌دست شما نیستم تف‌نفرت خود را نثارم کنید. اما بیان يك نکته ضروریست. و آن اینکه. من يك علف هرزی بیش نیستم. یعنی از زمستان سیاه روی دوپای خودم ایستاده‌ام. خودم به تنهایی بار زندگی را کشیده‌ام، نه مدرسه دیده‌ام و نه معلم. زیرا من موجودی هستم در عین حال که در میان آدمها هستم - با آدمها نیستم. در عین نزدیکی هزاران کیلومتر با آنها فاصله دارم.

بنابراین از يك مغزخام و ناپخته. انتظاری نباید داشت. من پیش خود فکر کرده‌ام: چون فلسفه خسته کننده است، بعد از هر کتاب يك رمان رفع خستگی و کسالت میکند.

البته باید اعتراف کنم - که این قیاس به نفس است. یعنی وقتی خودم در اثر فقر معنوی از مطالعه‌ی فلسفه خسته می‌شوم، تصور کرده‌ام شما هم که سواد زیادی دارید خسته می‌شوید. این بوده که باصطلاح خود شگرد بکار برده‌ام. گذشته از این. یکی از ویژگی‌های آدمی نوظلمی است. یعنی آدمی دوست دارد، مدام يك چیز تازه پیدا کند.

این مسئله در مورد کتاب هم فرق نمی‌کند. عشق به کتاب هم مانند عشق‌های دیگر است. کتابفروشی برای اهل کتاب، مانند دریا برای ماهی است.

حالا این شیفته‌ی کتاب می‌بیند. آرش کمان‌گیر - از بزرگ سیاوش کسرایی بزیور طبع آراسته شده و درویشترین کتابفروشی نشسته می‌خندد و بعد آنسوتر - آن کتابفروش بالاتر هم کوچه باغ‌های نیشابور - شفیع کدکنی راپشت ویتترین نشانده و بعد چشمان کنجکاوش که می‌گردد - دولت انقلاب را از آموزگار بزرگ زحمتکش می‌بیند. چه باید بکند؟ مهم این نیست که اول دولت انقلاب باشد، یا شعر سیاوش کسرایی. مهم این است که هر دو - هر سه - هر ده - هر صد کتاب بتدریج اما باشوق مطالعه شود.

این نظر را از غولهای بزرگ دانش - به آذین - کیانوری و احسان‌اله خان طبری‌ها - مومنی‌ها و ابوتراب‌ها سؤال بفرمائید و نظر درست را پیدا کنید اگر تلاشی برای ردبندی باید بکار رود - بنظر من در مراحل اولیه باید باشد - آنها صرفاً بخاطر آنکه مطالعه‌کننده به‌نظم زبان مادری تسلط پیدا کند.

تسلط به نثر فارسی کار بسیار دشوار است که باید سالها - و سالها با آن سروکار داشت.

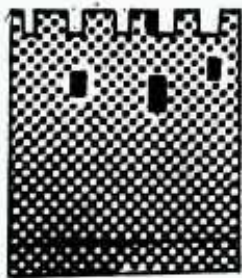
بعنوان مثال در دفتر شعر حمید مصدق زیر نام آبی خاکستری - که دو منظومه‌ی فعلی است. جایی نوشته: من اگر برخیزم - تو اگر برخیزی -

همه برمی‌خیزند- تو اگر بنشین- من اگر بنشینم- چه کسی برخیزد.
خب. این يك پاده از يك شعر نواست. منكه نمی‌فهمم چه میگوید.

آیا تو میفهمی؟

در هر حال بنده بی‌مقدار را اغماض کن. ابتدا بخاطر شیوهی نادرست تنظیم این لیست. وبعد بخاطر اینکه بسیاری کتاب خوب هنوز معرفی نشده. زیرا شناخته‌ام و نخوانده‌ام که بدانم چیست. آخرین کلام اینکه شیطان کوچک - که حالا مسلماً يك جوان برومند و جسور شده‌ای. یادت باشه که در جامعه سرمایه‌داری. یعنی در جامعه‌ای که اساس آن برشانه‌های مالکیت خصوصی استوار است، به مقتضای ماهیتی که دارد، زندگی پیوسته بر محور دروغ و ریا و قلب حقایق و دوری از دانش و علوم زمان می‌گردد. دستگاه‌های تبلیغاتی عظیم حکومت سرمایه - آنچنان گردبادها- و طوفانها و کولاک‌ها بوجود می‌آورد- که من و تو پیوسته دستمان روی چشمانمان باشه، و نتوانیم خورشید حقیقت را کشف کنیم. اما تو که جوان جسوری هستی دقیقاً میدانی که کوهنوردها- باطناب محکمی بهم دیگر متصلند. لذا- من و تو واوهم اگر بخوایم از حقیقت دور نشویم- باید با برقراری رابطه‌ی فرهنگی با پیشگامانی که در راه حقیقت افتاده‌اند. رشته‌ی محکمی بوجود بیاوریم. شناخت اینگونه مشعل‌های شب‌تیره، راه بسیار آسانی است. یکبار دیگر- کتاب کوچک رهنمود مجاهدین خلق و کتاب نازک چریکها چه میگویند. و کتاب کم‌حجم سخنرانی بوریس پونو ماریف را که زیر عنوان سوسیالیسم واقعا موجود نوشته شده مطالعه کن. برای تو آرزوی پیروزی و موفقیت دارم. و آرزو می‌کنم که در صف توده‌های ستم‌دیده ملیونی جوامع بشری قرار داشته باشی.

با تقدیم احترام - مراد گل‌مرادی

نشر مالوئل

چاپ اول

قیمت ۴۰ ریال

دیجیتال کننده : نینا پویان